

ADVENT SZEMLE

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK 2026. ÁPRILIS

*Mennyit vagy
hajlandó fizetni
Krisztusért?*

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

TARTALOM

1 VEZÉRCIKK

Dragoș Mușat

A szabadság kockázatai

VALLÁSSZABADSÁG

5 *Nelu Burcea*

**A félelemnél feljebbvaló kegyelem.
Szelíd, szeretetteljes és reményteli válasz
az ellenségeskedésre**

10 *Viora Dima*

**A bukástól a helyreállításig:
az ember szabadságának dinamikája**

16 *Natanael Jigău*

Mennyit vagy hajlandó fizetni Krisztusért?

19 *Bogdan Felia*

**Hinni, gondolkodni, dönteni:
a lelkiismereti szabadság
kihívásai napjainkban**

22 *Mădălin Avrămescu*

**Hit, gondolkodás és döntés:
a lelkiismereti szabadság dinamikája
napjainkban**

26 *Petra Năță*

**A mennyország a bensőnkben kezdődik.
A lelkiismeretet és a társadalmat
átformáló hit**

2026. ÁPRILIS

30 *Beniamin Anca*

**A lelkiismereti szabadság diszkrét erodálódása.
A hit kihívásai a világi társadalomban**

34 *Tamási Károly*

**Választás jó és rossz között:
a lelkiismereti szabadság a mai világban**

36 LELKISÉG

Ion Buciuman

**Sürgős válasza váró kérdések
4. Naponkénti megtérés**

39 MISSZIÓ

Libna Stevens

Az Adventista Egyház elnöke missziós összefogásra szólítja fel a széteső világban élő adventista híveket

2026. ÁPRILIS. A Romániai Hetednapos Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.

Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Ioan Feier, Claudiu Gășman, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Vlad Bogdan; Különleges munkatársak Valentin Filimon, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordító Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Editura Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 0020

A SZABADSÁG kockázatai

„Avagy nem parancsoltam-é meg néked:
Légy bátor és erős? Ne félj, és ne rettegj,
mert veled lesz az Úr, a te Istened
mindenben, amiben jársz.”

Józsué 1:9

A szabadság a társadalom egyik legáhítozottabb ajándéka. Ennek ellenére a bibliai történelem arról árulkodik, hogy a szabadság időszakai nem mentesek a veszélyektől. Néha épp a külső nyomás nélküli időszakban tűnnek fel az alattomos kockázatok: a felejtés, a tekintély elutasítása és a felelősségtől való menekülés.

Zavaros időket élünk. Forrong körülötünk a világ, és úgy tűnik, hogy a jelenünket egyre inkább bizonytalanság szövi át. Ilyen körülmények között a vallásszabadság marad az egyik legértékesebb ajándék, amire a Romániai Adventista Egyház hosszú időn át vágyott, és amiben része is volt az utóbbi évtizedekben mind egyéni, mind közösségi szinten. Ha visszatekintünk a múltra, nem is tudjuk igazán, hogy felkészültünk-e arra, hogy egy ilyen hatalmas kincsrel éljünk együtt? Kitérültek az ajtók, és az egyház vallási szempontból különleges dolgokat vihet véghez. Természetesen volt, amit másképp kellett volna tennünk. Voltak tévovázásaink, viszont szép számmal vannak olyan tapasztalataink is, amelyek Istennel ápoltt erőteljes kapcsolatunkról tanúskodnak.

Ha visszatekintünk az útra, amelyen Isten mindedig vezetett minket, hálával

telik meg a szívünk. A történelem leckéi, ahogy a Szentírás is, rámutatnak arra, hogy a szabadság nem zárja ki a lelki veszélyek jelenlétét. Épp ellenkezőleg, némely esetben újabb, sokkal alattomosabb veszélyeket rejteget. A szabadságban rejlő egyik leggyakoribb veszély a felejtés.

A felejtés

A vallás- és lelkiismereti szabadság egyik legnagyobb kockázata a felejtés. A bibliai történelem igazolja, mennyire sérülékeny a lelki memória, még a legcsodálatosabb mennyei közbelépések után is. Izrael népe számos alkalommal megtapasztalhatta Isten szabadítását: a kivonuláskor, a Vörös-tenger csodálatos átkelésakor, a pusztai vándorlás alatt. Ennek ellenére röviddel ezen események után, miközben Mózes még a hegyen tartózkodott Isten jelenlétében, a nép máris felejtetni kezdett. Ezt a bukást a Szentírás egy tömör, drámai kijelentéssel örökíti meg: „Hamar letértek az útról, amelyet parancsoltam nékik” (2Móz 32:8).

A látható vezető távollétében és a türelmetlenség nyomása alatt Isten közelmúltbeli közbelépései másodrendűvé váltak számukra. A nép összegyűjtötte az aranyat, Áron pedig egy abszurd magyarázattal állt

elő: „Én pedig felelék: Kinek van aránya? Szedjétek le; és nékem ide adák, én pedig a tűzbe vettem, és e borjú formáltaték” (2Móz 32:24). A hit helyét zavaros vallásosság vette át, amelyben az Istennel szerzett tapasztalatokat az emberi vágyakon keresztül értelmezték.

A történet kényelmetlen kérdést vet fel: hogy történhetett meg, hogy egy nép, amely látta kettéválni a tengert, és számos csodának volt a tanúja, ilyen hamar felejtse? Csak hogy ez nem csupán egy múltbeli kérdés. Óhatatlanul ránk is vonatkozik. Netán a szabadság, aminek ma örülhetünk, ugyanígy magában hordozza a felejtés kockázatát?

Ellen G. White tisztán beszél erről a veszélyről: „**Nem félhetünk a jövőtől, kivéve ha elfelejtjük a történetünkben rejlő**

tanításokat, valamint az utat, melyen az Úr mindeddig vezetett bennünket” (*Életünk és munkánk*, 196. o.).

Számunkra, Krisztust várók számára elkerülhetetlen ez a kérdés. Vajon a Biblia, a Könyv, amely oly hatalmas értékkel bírt a zavaros időkben, sőt némelykor az életükkel fizettek érte az emberek, még ma is ugyanilyen előkelő helyet foglal el az életünkben? Hányan szakítanak még időt az olvasására? A Szombatiskola, a Prófétaság Lelkének írásai, az imaóra és a szombat szentsége a vallásszabadság ajándékai. Ennek ellenére úgy tűnik, hogy némelyikre lassan már a feledés pora ülepedett. A múlt tapasztalatai éberségre szólítanak. A szabadságot lelki emlékezés kell, hogy kísérje. Csak visszaemlékezve arra az útra, ame-

lyen vezetett Isten, tudatosíthatjuk a szabadság igazi rendeltetését.

A tekintély elutasítása

Bírák könyve beszámol Izrael népének egyik legzűrösebb időszakáról. Ezt az állapotot a bibliai szerző egy immár híressé vált kijelentéssel fogalmazza meg: „Ebben az időben nem volt király Izráelben; azért mindenki azt cselekedte, ami jónak látszott az ő szemei előtt” (Bír 21:25).

Elismert tekintély hiányában és az Isten törvényétől való elszakadás kontextusában a nép lelki és erkölcsi élete a káosz felé sodródott. Hasonló tendenciákra volt már példa a történelem folyamán. A személyes függetlenség utáni vágy némely esetben kiindulópontja lehet a közösség egységét meggyengítő magatartásformáknak. Néha ezek személyes tévedésből vagy rejtett bűnökből erednek, máskor a közöny, a személyes önbecsülés vagy az Istentől kapott talentumok elásásának következményei.

Az ilyen magatartások különböző módon nyilvánulnak meg. Megjelenhetnek állandó bírálatok formájában, függetlenségi törekvések ápolásában, a közösségi felelőségek alól való kibúvásban vagy bizonyos, alternatív tevékenységek kezdeményezésében. Más esetekben túlzott vagy misztikus vallási formákat ölthetnek, melyek során a látszólagos lelkesedés valójában a rend és a felelősség elutasítását leplezi. Legsúlyosabb formájukban szakadáshoz vezethetnek ezek a tendenciák.

Ellen White többször is figyelmeztetett a hasonló magatartásokban rejlő veszélyekre, különösen a végidő kontextusában. Ezért szólít fel tisztánlátásra, kiegyensúlyozottságra és az egyházi rend tiszteletben tartására, majd rámutat arra, hogy az igazi bűnbánó lelkiület az együttműködésben és az engedelmességben mutatkozik meg. Életével is ebben mutatott példát. Noha nem ózdkodott kimondani az igazságot, és dorgált is, ha a helyzet megkövetelte, mindig tiszteletet tanúsított az egyház vezeté-

se iránt, még akkor is, amikor egyes döntések nehézségeket okoztak számára. Ausztráliai tapasztalatai is erről a lelkiületről tanúskodnak.

A szabadság nem jelenti a szabályok hiányát. A szabadságnak megvannak a maga szabályai, de ezek figyelmen kívül hagyása nem hozza el az igazi szabadságot, csupán ajtó tár az anarchia és a káosz előtt.

A felelősségtől való menekülés

A Biblia sokatmondóan fogalmazza meg ezt az igazságot a tékozló fiú példázatában. A parabola bizonyos értelemben egy családias, könnyebben megérthető kontextusba helyezi az édeni lázadás drámáját. A szabadság utáni vágy itt az atyai tekintély alóli függetlenedésben és a tekintéllyel járó felelőségek alóli menekülésben mutatkozik meg. A fiú drámai kéréssel áll elő. A kor joggyakorlatában az örökséget csak az apa halála után osztották szét. A fiú kérése egyben a vágyát fejezi ki: „Most akarom megkapni a részem!”, vagyis „Úgy akarok élni, mintha az apám már halott lenne!” Kérésében az ember egyik régi hajlama, a felelőségek nélküli élet utáni vágya sejlik fel.

Ez a mentalitás napjaink társadalmában is fellelhető. A modern kultúra sok esetben csak egy távoli Istenre vágyik, és olyan életmódot hirdet, amelyben mindenki a saját szabályai szerint él. A személyes életvitel, az abszolút autonómia és az azonnali élvezetek lesznek a prioritásai.

A felelősség nélküli szabadság óhatatlanul tékozláshoz vezet. A fiú drámai bukást él meg: az egykori örökösből olyan ember lesz, aki a disznók ételére áhítozik. A felelőtlen élet az embert a teremtéskor kapott méltóság szint alá zülleszt.

Az ilyen élet következményét a Biblia egyszerűen fogalmazza meg: „tékozlás”. A felelősség nélküli szabadság óhatatlanul tékozláshoz vezet. A fiú drámai bukást él meg: az egykori örökösből olyan ember lesz, aki a disznók ételére áhítozik. A felelőtlen élet az embert a teremtéskor kapott méltósági szint alá züllesztí.

A példázat azonban itt nem ér véget. A döntő pillanat akkor jelentkezik, amikor a fiú „magába száll”, és vállalja a felelősséget a tetteiért. A menny meglepően válaszol. Az Atya lakomát rendez, felkínálja számára a legjobb ruhát, gyűrűt húz az ujjára és lábbelit a lábára. Ezek a cselekvések a teljes helyreállításról: a megbocsátásról, a méltóságról és a családba való visszahelyezésről szólnak.

Az igazi szabadság nem a felelősség előli menekülésben, hanem az Atyával ápolt kapcsolathoz való visszatérésben rejlik. A bibliai történelem azonban más példákcal is szolgál. József élete igazolja, hogy mi történik akkor, ha az ember még a nehéz körülmények között is a felelősségvállalást és az Istentől függést választja. Noha igazságtalanságban és szenvedésben van része, Józsefet a hűség a történelem és az isteni terv csúcspontjára emeli. A szabadság ugyanakkor további alattomos veszélyeket is rejtget: az érdekektől vezérelt diplomáciát, az erkölcsi relativizmust, az önzést és a fegyelem hiányát. Mindezek túlzott individualizmus-hoz vezethetnek, amely szakadást idéz elő a szabadság és a felelősségvállalás között.

Mi a teendő?

A szabadság e kockázatai – a felejtés, a tekintély elutasítása és a felelősségvállalás visszautasítása – láttán természetesen adja magát a kérdés: mi a teendő? A válasz már elhangzott az írás elején Isten Józsuéhoz intézett szavaiban.

A bibliai történelem igazolja, hogy a lelki hanyatlás általában jól meghatározott utat követ: az emberek előbb megfedkeznek Isten műveiről, aztán elutasítják az

Ő tekintélyét, végül pedig nem hajlandók vállalni a hittel járó felelősségeket.

A Szentírás viszont a helyreállítás útját is megmutatja.

A Biblia Józsué tapasztalata által egyszerű és mély választ kínál számunkra. Józsué élete igazolja, hogy egyedül az Isten iránt táplált hűség az, aminek alapján felépíthető az igazi szabadság, Istentől függetlenül ez nem valósítható meg. Józsué közel negyven éven át szolgált úgy, hogy nem állt a figyelem középpontjában. Tanúja volt a nép pusztai tapasztalatainak, és csendben elsajátította a hit leckéit. Kánaánban kémkedve, a hit prizmáján keresztül látta a valóságot. Miközben mások akadályokat és lehetetlen küldetést láttak, ő Isten ígéreteit és az Isten által előkészített jövőt látta. Amikor pedig felkérést kap, hogy vezesse a népet, életében egy új fejezet kezdődik. Isten olyan szavakat mond neki, amely korszakokon át a bátorságra és a hitre hívás szavaiként maradtak fenn: „Avagy nem parancsoltam-é meg néked: légy bátor és erős? Ne félj, és ne rettegj, mert veled lesz az Úr, a te Istened mindenben, amiben jársz” (Józs 1:9).

Józsué tapasztalata néhány fontos lépést javasol azok számára, akik a hit szabadságában élnek: végezzünk önvizsgálatot saját életünk felett, térjünk meg, hagyjunk fel az önzéssel, és legyünk bátrak, hogy Istenbe vetett bizalommal haladhassunk előre. Végül pedig, a jövő nem a mostani körülményektől, hanem az Istennel ápolt kapcsolatunktól függ. Ő az, aki ajtókat nyit és zár előttünk. Ő irányítja a történelmet.

Nem a szabadság veszélyes, hanem az, hogy megfedkezünk Arról, Aki a szabadságot ajándékozta nekünk.

Az igazi szabadság nem azt jelenti, hogy bármit megtehetünk, amit akarunk, hanem azt, hogy azon az úton járunk, amelyet Isten nyitott meg előttünk. 🦋

DRAGOȘ MUȘAT, a Romániai Unió Vallásszabadság Osztályának igazgatója

A FÉLELEMNÉL

feljebbvaló KEGYELEM

*Szelíd, szeretetteljes és reményteli
válasz az ellenségeskedésre*

A „vallásszabadság” szó hallatán sokaknak általában bírósági perek, kormányok vagy nemzetközi jelentések jutnak az eszükbe. Csakhogy a vallásszabadság nem csupán egy szakembereket érintő, elvont kérdés. Hús-vér emberek sorsáról van szó szerte a világon, például diákokról, akik a szombat megtartásáért küzdenek, munkavállalókról, akik munkahelyi nyomásnak kitéve élik mindennapjaikat, félelemben imádkozó családokról, gyülekezetekről, amelyek

ellenséges környezetben próbálnak hűségesek maradni Istenhez.

A vallásszabadság hetén tehát ne csak törvényekre és politikusokra gondoljunk, hanem tegyünk fel egy személyes kérdést is: **Hogyan reagál Jézus követője akkor, amikor a hitét megpróbáltatás éri?** Mi tör fel a szívünkben, amikor meg nem értéssel, nyomással vagy nyílt ellenszeggéléssel szembesülünk? Félelem és düh? Vagy kegyelem és bizalom?

A vallás és a szabadság jelentőségének megértése

A PARL Europe (Public Affairs and Religious Liberty) a 2011–2012-es időszakban felmérést készített a vallásszabadsággal és a diszkriminációval kapcsolatban, és megvizsgálta, hogy a hívők miként reagálnak bizonyos körülmények nyomására. A tanulmány meglepő következtetésekre jutott. Megfigyelték például, hogy az emberi jogok lábball tiprásával kapcsolatos negatív események milyen módon befolyásolják a hívők vallási életét.

Két különálló csoportot interjúoltak meg az üldözéssel és a diszkriminációval kapcsolatban, hogy jobban megértsék az emberek ezzel kapcsolatos érzéseit.

Az első csoporthoz 17 és 25 év közötti adventista fiatalok tartoztak, akik aktív tagjai voltak a gyülekezeteiknek. Olyan politikai, társadalmi és vallási környezetben éltek, amely biztosította számukra az egyéni jogokat, a szabad mozgást, a szólásszabadságot, az oktatáshoz való jogot és a szabad vallásgyakorlás lehetőségét.

A másik csoportot 66 és 99 év közötti személyek alkották. Az előbbiektől eltérően ezeknek a személyeknek már volt alkalmuk átélni nehéz üldözési időszakokat. Némelyeket közülük hosszú hónapokra vagy akár évekre börtönbe zártak. Nemzedékük tanúja volt annak, hogy emberek életüket veszítették a hitükért. Fiatal korukban nem utazhattak szabadon, nem örvendhetek a szólásszabadságnak, korlátozták a vallásgyakorlásukban, üldözték őket, vagy nem rendelkeztek a szabad vallásválasztás jogával.

A hit és a tapasztalatok nem csak lelki érettséget eredményeznek.

A próbák Istennel való mély, hiteles és szeretetteljes kapcsolatra vezetik a hívő embert.

Az első csoporthoz tartozó fiatalok is beszéltek vallási üldözésekről, de nem saját tapasztalataikra alapozva. Megosztották üldözéssel vagy diszkriminációval kapcsolatos elvárásaikat és félelmeiket. Az üldözést a legtöbben a félelem, a szenvedés, a frusztráció és a neheztelés érzésével társították. Rettegtek a társadalmi kirekesztéstől, a testi bántalmazástól, a börtöntől és az érzelmi traumáktól.

A második csoport tagjai azonban teljesen másképp reagáltak. Mivel már átélték a diszkrimináció és az üldözés időszakát, válaszaikat érettség és lelki mélység jellemezte. Beszéltek az üldözés idején megnyilatkozó autentikus hit értékéről, az Istentől való teljes függőségről, az Istenbe vetett reménységről, a hasonló nehézségeket átélő személyek iránti együttérzésről, az egyház egységéről és a kitartó hitről.

A tanulmány arra a meglepő következtetésre jutott, hogy a hit és a tapasztalatok nem csak lelki érettséget eredményeznek. A próbák Istennel való mély, hiteles és szeretetteljes kapcsolatra vezették az érintett személyeket.

Az életben szembesülhetünk igazságtalansággal és hátrányos megkülönböztetéssel, de ha visszatekintünk és látjuk, hogyan vezetett minket Isten a múltban, felismerhetjük, hogy mennyi Atyánk minden pillanatban mellettünk volt. A meggyőződés, hogy Isten áll életünk kormánykerekénél, és semmi sem történhet az Ő tudta nélkül, békességgel, nyugalommal és türelemmel tölt el bennünket.

A vallásszabadság hirdeti, hogy minden ember szabadon dönthet arról, hogy milyen vallásos utat választ, ugyanakkor személyes életében minden korlátozás nélkül, nyilvánosan és szabadon gyakorolhatja a hitét. Noha a vallásszabadság széles körben elismert emberi alapjog, alkalmazását gyakorta számos tényező akadályozza, mint például egy-egy ország törvénykezése, a törvények alkalmazási módszerei, a több-

ségi vallás befolyása, valamint a társadalom kulturális vagy filozófiai hagyományai.

A vallásszabadsággal kapcsolatos keresztény értelmezés középpontjában az a meggyőződés áll, miszerint Isten a teremtéskor szabad akarattal áldotta meg az embert. Ez a mennyei ajándék az alapja minden Istennel ápolts hiteles kapcsolatnak. Az igazi hitet pedig sosem szabad kényszer alatt gyakorolni.

Sajnos azonban olyan világban élünk, amely szóban méltatja a szabadságot, a gyakorlatban azonban gyakran korlátozza azt. Napjainkban emberek milliói számára korlátozzák a saját lelkiismeretük által diktált imádatot. Sokakat részesítenek hátrányos megkülönböztetésben, vagy akár büntetnek is olyan meggyőződések kinyilvánítása miatt, amelyek szembehelyezkednek a politikai hatalmakkal vagy a többségi vallással.

Mint bárányok a farkasok között

A fentebb említett tanulmányban kimutatott eltérő reakciókra – egyfelől a félelemre, másfelől pedig a mély bizalomra – gondolva, figyeljük meg Jézus szavait, melyeket tanítványainak mondott az ellenséges környezetben vállalt életéről és bizonyosságtevéséről.

Jézus egyszerű, de mély igazságot fogalmazott meg: „Menjetek el: Ímé én elbocsátalak titeket, mint bárányokat a farkasok közé” (Lk 10:3).

Szavai számos kérdést vetnek fel, mégis Jézus arra bátorítja követőit, hogy ne gyűlölettel, félelemmel vagy erőszakkal reagáljanak az üldözésre. A hívő életét a bárány alázas és tiszta életével szemlélteti. A hívő embernek nem az a feladata, hogy átvegye a farkas kegyetlen jellemvonásait, hanem az, hogy legyen szelíd, mint a bárány.

Jézus kettesével küldte ki tanítványait a világba, és az evangélium terjesztésének felelősségét bízta rájuk, valamint azt, hogy képviseljék Őt az emberek előtt. Ellen G. White így ír erről: „Amikor Krisztus földi,

Ha elhatározzuk, hogy békésen reagálunk, meg fogjuk látni, hogy a jóság lefegyverzi a haragot, a szelídség legyőzi az ellenségeskedést, és a hit kitart az üldözésben.

tanítói szolgálata végéhez közeledett, tudta, hogy művét tanítványai nemsokára személyes felügyelete nélkül viszik tovább; igyekezett őket bátorítani, és a jövőre előkészíteni. Nem kecsegtette tanítványait csalfa reményekkel, hanem elmondta nekik mindazt, ami bekövetkezik, mintha csak nyitott könyvből olvasta volna. Tudta, hogy nemsokára búcsúzik, és itt kell hagynia őket, mint juhokat a farkasok között. Láta, miként üldözik majd, hogyan taszítják ki a zsinagógákból, és viszik tömlöcbe őket. Azt is tudta, hogy közülük néhányat megölnek majd bizonyágtételük miatt, melyet Róla, a Messiásról tesznek. Fel is említett egyet-mást előttük. Egyszerűen és határozottan beszélt jövőjükéről, hogy nehéz óráikban megemlékezzenek majd szavairól, s így a hitük Benne mint Megváltójukban megerősödjék” (Az apostolok története, 21. o.).

A bárány tulajdonságai – békés volta, bizalma és engedelmissége – a szelídség megannyi kifejezőmódja. Nagyon sok mai ember tartja ezeket a tulajdonságokat gyengeségnek. A Szentírás azonban rámutat, hogy mindezek a Szentlélek gyümölcsei. Pál apostol írja: „De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szíveség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség. Az ilyenek ellen nincs törvény” (Gal 5:22-23).

Elengedhetetlen tulajdonságok ezek a hívő lelki életére nézve. Ha elhatározzuk, hogy békésen reagálunk, meg fogjuk látni, hogy a jóság lefegyverzi a haragot, a szelídség legyőzi az ellenségeskedést, és a hit kitart az üldözésben.

A bárány a Szentírásban végig a tisztaság, az áldozat és a türelem jelképe. Az áldozati bárány a ceremoniális rendszer igazi beteljesülését, a Messiást vetítette előre. Jézus „Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit” (Jn 1:29).

A Biblia csodálatos kilátások teljességét vetíti előre a végidőre nézve. A szelíd Bárány, Jézus Krisztus győztes Királyként tér vissza, és akkor nem lesz többé könnyű hűségese követői szemében, sem fájdalom az életükben (Jel 21:4).

A „Fordítsd felé a másik orcádat is!” és a „Miért versz engem?” közti feszültség

Jézus Krisztus a Szentírásban az erőszakmentesség elvére tanít, és felszólítja követőit, hogy fordítsák oda a másik arcukat is (Mt 5:39). A megtorlásról és a gonoszra gonosszal reagálásról való lemondás sokak számára nehézséget jelent. Van egy másik igeszakasz, ahol Jézust a kihallgatás alatt, a főpap előtt bántalmazzák, Ő azonban ezt nem tűri szótlantul, és feltesz egy kérdést: „Ha gonoszul szóltam, tégy bizonyosságot a gonoszságról; ha pedig jól, miért versz engem?” (Jn 18:23).

A két reakció első látásra ellentétesnek tűnik. Az egyik a hallgatást és az engedelmességet hirdeti, a másikban viszont azt látjuk, hogy Jézus szembe száll az igazságtalansággal. A „Fordítsd felé a másik orcádat is!” azonban nem azt feltételezi, hogy a visszaélést jóként fogadjuk el, és nem is tiltja meg, hogy az igazságszolgáltatás jogá-

Arra hívtunk, hogy éljük meg a hitünket, és legyünk kitartóak, mint Péter és János apostol a Szanhedrin előtt. Arra hívtunk, hogy az igazságért akár az életünket is kockára tegyük, mint Sidrák, Misák és Abednégó Nabukodonozor előtt.

ra hivatkozzunk. Azt viszont igenis jelenti, hogy nem vagyunk hajlandóak belépni az erőszak és megtorlás körforgásába.

Megváltónk minden egyes földi napja az emberek iránti isteni szeretetről tett bizonyosságot, még az Őt gyűlölőket is szeretete. Ellen G. White írja: „Jézus egész élete ezen elv megtestesülése volt. Megváltónk azért hagyta el mennyei otthonát, hogy elhozza ellenségeinek az élet kenyerét. Bár a bölcsőtől a sírig rágalmazták és zaklatták, ez mégis a megbocsátó szeretet szavait váltotta ki belőle. Ézsaiás próféta által mondja: »Hátamat odaadám a verőknek, és orcámat a szagatóknak, képemet nem fedeztem be a gyalázás és köpdösés előtt« (Ézs 50:6). »Kínóztatott, pedig alázas volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mézsárszékre vitetik, és mint juh, mely meg-némul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg!« (Ézs 53:7). A Golgota keresztről hallatszott gyilkosaiért mondott imája és a haldokló latorhoz intézett reményüzene” (*Gondolatok a Hegyibeszédről*, 71. o.).

Ima az előljárókért

Politikailag, társadalmilag, sőt, vallási szempontból is polarizált világban élünk. Látjuk kettészakadni a nemzeteket, a közösségeket, s néha még a gyülekezetekben is ezt tapasztaljuk.

Pál apostol egy olyan tanáccsal szolgál, amit sokszor figyelmen kívül hagyunk: Imádkozzunk a vezetőkért! (1Tim 2:1–2). Manapság nagyon sok ember küzd ez ellen a parancs ellen, főleg, ha erkölcsetlennek, erőszakosnak, az emberi és vallási jogok áthágóinak tekinti a vezetőket. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy Pál milyen körülmények közt írta e szavakat. A történelem egyik legzavarosabb időszakát élte, és az erőszak elképesztő méreteket öltött. Pál bizonyára nem értett egyet a vezető beosztásban levők számos eljárásával.

Mégis azonban, akár békeidőben, akár megpróbáltatások közepette élünk, Isten

arra buzdít minket, hogy imádkozzunk a „királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel”. Így fejezzük ki abbéli hitünket, hogy Isten képes olyan módon befolyásolni a hatalmon levők döntéseit, hogy a hívők is megmaradhassanak.

Szilárdan kiállni az igazságért és a lelkiismeretért

Arra hívtunk, hogy mint Mózes a fáraó előtt, mondjuk el: „Ezt mondá az Úr, Izráelnek Istene: Bocsásd el az én népemet, hogy ünnepet üljenek nékem a pusztában” (2Móz 5:1–2).

Arra hívtunk, hogy éljük meg a hitünket, és legyünk kitartóak, mint Péter és János apostol a Szanhedrin előtt. Arra hívtunk, hogy az igazságért akár az életünket is kockára tegyük, mint Sidrák, Misák és Abednégó Nabukodonozor előtt. Ellen G. White gyönyörű szavakkal ír azokról, akik Krisztusért szenvedtek: „Mi adott erőt a múltban Krisztus követőinek a szenvedések között? Istennel, a Szentlélekkel és Krisztussal való közösségük! A gyalázat és üldöztetés sokakat elválasztott ugyan földi barátaiktól, de sohasem Krisztus szerelmétől. A vihartól korbácsolt lelkeket akkor szereti legjobban az Üdvözítő, amikor az igazságért szenvednek. Jézus mondta: »Én is szeretem azt, és kijelentem magamat annak« (Jn 14:21). Ha a hívőt az igazságért földi törvényszék elé állítják, Krisztus ott áll mellette. Ha börtönfalak közé kerül, Krisztus megnyilatkozik neki, és szeretetével vidítja fel szívét. Ha Krisztusért halált szenved, az Üdvözítő így szól hozzá: »A testet ugyan megölhetik, de a léleknek nem árthatnak.« »Bízatom, én meggyőztem a világot«. »Ne félj, mert én veled vagyok; ne csüggedj, mert én vagyok Istened; megerősítelek, sőt megsegítlek, és igazságom jóbával támogatlak« (Jn 16:33; Ézs 41:10).” (Az apostolok története, 85. o.).

A lelkiismereti szabadság – a menny ajándéka

Annak ellenére, hogy a világ számos alkotmánya elismeri a vallásszabadságot és az emberi jogokat, sok helyen mégis igazságtalan ellenszegülés tapasztalható azon vallási csoportosulásokkal szemben, akik nem a többségi kultúrához vagy valláshoz tartoznak. Számos országban tapasztalható üldözés és hátrányos megkülönböztetés. Gyakran gyűlölnék, megkülönböztetnek vagy üldöznek embereket a hitükért.

Meg kell értenünk, hogy a lelkiismereti szabadság nem emberi vívmány, hanem a világegyetem Teremtője által felkínált ajándék. Isten a teremtéskor szabad akarattal áldotta meg az embert. Csak akkor hiteles az Isten iránti szeretet, ha az ember szabadon dönt úgy, hogy Istent választja.

Miközben a figyelmünk ma a vallásszabadságra összpontosít, Isten három egyszerű válasza szólít fel minket:

- Imádkozzunk buzgón a világ különböző részein élő üldözöttekért, valamint a törvényalkotó, politikai eljárókért!
- Álljunk ki bátran az igazságért és a lelkiismeretért a munkahelyünkön, a közösségünkben és mindenütt országszerte!
- Szavaink, írásaink és érveink a Bárány jellemét tükrözzék szelíden, de határozott meggyőződéssel!

A vég idejét éljük, és számíthatunk arra, hogy nemsokára korlátozni fogják a vallásszabadságunkat, Isten azonban megtehermeheti a missziómunka számára előnyös feltételeket, és megoltalmazhatja gyermekeit, bárhol is éljenek! Ne feledjük, hogy bár gyűlölettel és erőszakkal telt világban élünk, arra hívtunk, hogy minden helyzetben megvédjük az igazságot, terjesszük Isten szeretetét és jószágát, kövessük Jézust, és engedjük, hogy Ő ihlessen bennünket minden nap. ✨

NELU BURCEA, lelkipásztor,
a Generál Konferencia Vallásszabadság Osztályának igazgatója

A bukástól a helyreállításig

AZ EMBER SZABADSÁGÁNAK DINAMIKÁJA

Világunkban, amelyben a „szabadság”, „igazság” és „erkölcs” szavak valódi jelentése már-már feledésbe merül, Isten gyermekei annál inkább keresik e kifejezések értelmét, mivel tudják, hogy egy olyan folyamat részei, amelyből győztesként szeretnének kikerülni, az egyre szerteágazóbb, modern kihívások ellenére is.

A szabadsággal kapcsolatban ezt mondja Jézus: „És megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz titeket” (Jn 8:32). János az *igazság* szóval az isteni dolgokra, valamint az ember Isten iránti magatartására utal. Az igazságot három forrásból ismerhetjük meg: 1) Jézustól, aki igazsággal teljes (Jn 1:14), azaz Ő maga az Igazság (Jn 14:6), mivel kinyilatkoztatta az isteni dolgokat; 2) a Szentírásból, Isten Igéjéből, amely igazságként van meghatározva (Jn 17:17), és amiből Isten-ismeretet szerezhettünk, és megismerhetjük Isten ránk vonatkozó akaratát; 3) a Szentlélektől, Aki elvezérrel minket minden igazságra (Jn 16:13).

A Biblia nem filozófiai értelemben beszél a szabadságról (mint amihez az egyének külső nyomástól és körülményektől függetlenül teljes gondolati autonómiára van szüksége), ahogy pszichológiai értelemben sem (a képesség, hogy ne mechanikus módon reagáljunk ingerekre, félelmekre, nyomásra; más szóval az önuralom képessége). A bibliai látásmód szerint a szabadság emberi képesség, mely által vá-

laszthatunk az élet és a halál, a jó és a rossz (5Móz 30:15), az igazság és a hamisság, az Isten iránti engedelmesség és engedetlenség között, miközben felelősséggel tartozunk döntéseink következményeire.

Ez a *szabad akaratnak* is nevezett szabadság bennünk lakozik, és azért erkölcsi, mert a jó és a gonosz közti választásra utalva, felelősséggel jár. Az erkölcsi szabadsággal rendelkező személy abban az értelemben szabad, hogy nem függ semmitől és senkitől a döntéshozatal gyakorlásában, ami azonban nem feltételezi azt, hogy létezésében teljesen független.

A szabadságot csak azonosságunk függvényében érhetjük meg. Döntéseinket meghatározza mindaz, amit magunkról hiszünk. Ha úgy tartjuk, hogy a véletlennek köszönhetően létezzük, életünk értelmét veszti, ahogy a döntéshozó szabadságunk is a jelentőségét. Ezzel szemben, ha meg vagyunk győződve, hogy Isten alkotott és szeret minket, életünk értelmet nyer, tudatosan bennünk méltóságunk, és döntéseink ahhoz az identitáshoz igazodnak, amellyel rendelke-

zünk, vagy amelyet el szeretnénk sajátítani. Ugyanakkor, ha nem érezzük kényelmesnek ezt az identitást, azzal ellentétes döntéseket is hozhatunk, szabadon.

A szabadság és az azonosság dinamikája

Akkor értjük meg helyesen az emberi identitás és az erkölcsi szabadság fogalmát, ha elemezzük e két tényező dinamikáját az emberiség történelmének távlatában: a bűnbeesés előtt, a bűnbeesés után és a Jézus Krisztus általi helyreállítást követően.

1. Szabadság és identitás a bűnbeesés előtt

Az emberi identitásra és szabadságra vonatkozó igazság abban a tényállásban gyökerezik, hogy az embert Isten teremtette a saját „képére és hasonlatosságára” (1Móz 1:27). Ebből fakad az emberi méltóság, mely lényünk velejárója, fontos, elengedhetetlen alkotóeleme. Az emberi méltóság elidegeníthetetlen, átruházhatatlan, sérthetetlen és érinthetetlen.

Az, hogy Isten a saját képmására teremtette az embert, nem jelenti azt, hogy az ember is isten, hanem azt, hogy lénye fontos vetületeiben hasonlít Hozzá. Az ember tehát a teremtés révén hasonlít Istenre jellemében és abban, hogy értelemmel, erkölcsi lelkiismerettel és döntéshozatali képességgel rendelkezik.

A bűnbeesés előtt az ember a következő tulajdonságaiban tükrözte Isten képmását:

Szent és szeretetteljes jellemében. Isten szent (3Móz 11:44). Szentségéhez tartozik, hogy nincs benne bűn és gonoszság (Zsolt 92:16). A szentség Isten egyik jellemvonása, ezért volt szent a teremtett ember (1Pt 1:16). Ugyanakkor, mivel Isten a szeretet (1Jn 4:8), megadta az embernek a szeretet képességét.

Értelmében. Az ember a megismerés, a logikus gondolkodás, és a különböző jelenségek közti összefüggések megértésének képességével lett teremtve.

Erkölcsi lelkiismeretében. Az ember képes volt különbséget tenni a jó és a gonosz között.

Szabad akaratában. Az ember képes volt választani a jó és a rossz, az Isten iránti engedelmesség és engedetlenség között. Az ember e képessége az értelmén és erkölcsi lelkiismeretén alapszik, és magában foglalja a döntéseivel járó felelőségeket is.

Ami pedig a jellemet illeti, „Isten megadta az embernek a folyamatos fejlődés képességét” (Ellen White: *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 9. o.). Tiszta belső szabadsággal, „nemes jellemvonásokkal ruházta fel a bűnre való hajlam nélkül” (Ellen White: *Pátriárkák és próféták*, 49. o.).

A szabadság rendeltetése a bűnbeesés előtt: 1) **igazi szeretetteljes kapcsolatot teremteni Istennel**, mivel szabadság nélkül nincs szeretet; 2) **lehetőséget adni az embernek önként engedelmeskedni Isten törvényének**; 3) **lehetővé tenni az erkölcsi jellem fejlődését**, mivel a szabadság az Istennel ápoltságban lehetővé teszi az erkölcsi növekedést és éretté válást; 4) **hozzájárulni a teremtett világ felelőségteljes gondozásához**: „Uralkodjatok... mindenféle állatokon” (1Móz 1:28). A bűnbeesés előtt tehát a szabadságnak köszönhetően az ember hozzájárulhatott az élet és az összhang fenntartásához és önnön erkölcsi fejlődéséhez.

2. A bűn miatt csorbult szabadság

A bűnbeesés miatt az *emberi természet hajlamossá vált a rosszra* – „Mert az ember szívének gondolata gonosz” (1Móz 8:21) –, csak részleges ismerettel rendelkezik (1Kor 13:9), gyengült az értelme (Róm 1:28, 31), és a mindennapi életben „az igazságot hamissággal tartóztatja fel” (Róm 1:18). Ezek

Isten erkölcsi képmásának helyreállítása az emberben egy a földön elkezdett folyamat, amely a kegyelem eszközei által valósul meg, és majd az Úr eljövetelekor ér véget.

nehezítik az emberi szándék Isten kinyilatkoztatott akaratához való igazodását. Mi több, Jézus kijelenti, hogy az ember „szolgája a bűnnek” (Jn 8:34): többé nem azt teszi, amit akar, hanem amit helytelen felfogása, függőségei, hagyományai és szokásai diktálnak. Mindazonáltal az isteni képmás vonásai nem tűntek el az emberből, csupán torzultak.

Isten azt kéri az embertől, hogy értelmével és erkölcsi lelkiismeretével vizsgálja meg a lelkeket, és míg nem késő, válassza az Ő akaratát. Ez azt jelenti, hogy az ember a bűnbeesés után is rendelkezik értelemmel, erkölcsi lelkiismerettel és akarral, csak hogy ezek alapjaiban korlátozottakká váltak, károsodtak. Elhatározhatja, hogy Istenhez tér, de nem élhet engedelmes életet, mivel romlott természetének olyan átalakulásra van szüksége, amit egymaga nem valósíthat meg. Nincs már meg az az erkölcsi ereje, amely által feddhetetlenül lehet.

A szabadság rendeltetése a bűnbeesés után: 1) **választani a jó és a rossz között**, miközben az ember felelősséggel tartozik a döntéseiért; 2) **válaszolni Isten hívására**, így az ember elfogadhatja vagy elutasíthatja az isteni kegyelmet; 3) **követni a jellem döntések általi fejlődését**, tudván, hogy a döntések formálják az erkölcsi jellemet; 4) **gyakorolni az erkölcsi felelősségtudatot**.

Ebben a szakaszban **a bűnös természet korlátozza a szabadságot**, ami ennek ellenére az Istennel ápoltság fontos tényezője marad.

3. A Krisztus által helyreállított szabadság

A Biblia szerint az üdvösséghez nem elég a megbocsátás, *az akarat és a jellem helyreállítására* is szükség van.

„Az akarat... döntő tényező, mely az emberekben az Isten iránti engedelmességet vagy engedetlenséget munkálja” (Ellen White: *Bizonyságtételek*, 5. köt., 513. o.). Amikor az akarat Istenhez igazodik, a Szent-

Jézus, aki „minden hatalom” birtokosa „földön és égen”, velünk van „minden napon a világ végezetéig”, és megszabadít a félelmektől és az előítéletektől.

lélek fogja azt, és egyesíti az isteni akarattal (ld. *Értelem, jellem, egyéniség*, 2. köt., 697. o.). Eltávolítja a bűnt, betölti a keletkezett űrt, megújítja az elmét, ami így egyre jobban képes megismerni és felfogni Isten törvényét, mivel „ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság” (2Kor 3:17). Az akarat így megerősödik és az isteni akarathoz igazodik. Az isteni képmás helyreállítása nem teszi tönkre az ember akaratát, hanem szabadabbá teszi azt.

Jézus célja az, hogy a megváltási terv révén helyreállítsa az emberben Isten erkölcsi képmását. Ő mondta: „Az igazság szabadokká tesz titeket”, ami azt jelenti, hogy a Krisztus által hirdetett igazság elhozza számunkra a szabadságot. Hogyan valósul ez meg? 1) A megigazítás felszabadít a bűntudat és a büntetéstől való félelem alól; 2) a megszentelődés felszabadít a romlás rabsága alól; a bűn okozta romlás által az ember nem képes szabadon szolgálni, mivel teljes rabszolgaságra lett kényszerítve, a megszentelődés által azonban felszabadul a bűn hatalma alól; 3) az evangélium igazsága felszabadít a ceremonális törvény igája és a hagyományok terhe alól; 4) annak az igazságnak a megismerése, miszerint Isten képmására lettünk teremtvé, és Jézus

elkezdte és véghez is viszi bennünk az isteni képmás helyreállítását, megszabadít a kisebbségi vagy felsőbbrendűségi érzéstől; 5) Jézus, aki „minden hatalom” birtokosa „földön és égen”, velünk van „minden napon a világ végezetéig”, és megszabadít a félelmektől és az előítéletektől; 6) a Szentlélek elvezet minden igazságra, aminek köszönhetően megszabadulunk a tévedésektől és a hamis tanításoktól.

Az isteni képmás helyreállításának folyamata az emberben

A Biblia kijelenti, hogy Isten erkölcsi képmásának helyreállítása az emberben egy a földön elkezdett folyamat, amely a kegyelem eszközei által valósul meg, és majd az Úr eljövetelekor ér véget. Pál szerint az új embernek „újulása van Annak ábrázata szerint való ismeretre, aki teremtette azt” (Kol 3:10), továbbá kijelenti, hogy folyamatosan átváltozunk „dicsőségről dicsőségre” (2Kor 3:18), és a mi belső emberünk „mindazonáltal napról napra megújul” (2Kor 4:16).

Bátorító a tudat, hogy az isteni képmás helyreállítási folyamatában minden keresztény hit által megtapasztalhatja a békét,

a kiegyensúlyozottságot, a tisztánlátást, és Isten és az Ő országa tanújaként befolyást gyakorolhat a körülötte élőkre.

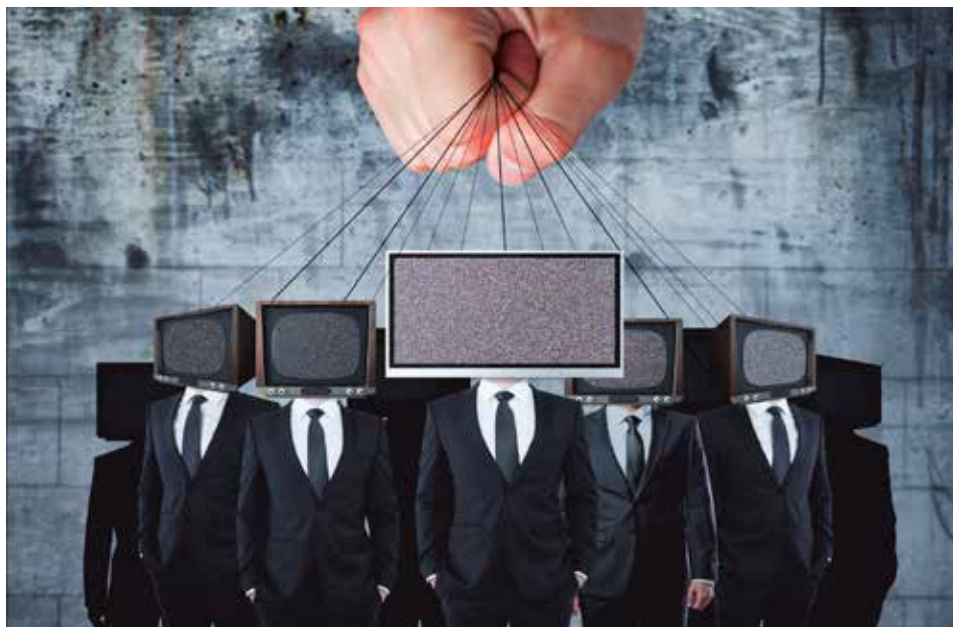
A hithősök és a vértanúk megtapasztalták az Istenhez való hasonulás folyamatát. Eljutottak oda, hogy számukra megvalósult „a reménylett dolgok valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés” (Zsid 11:1). József Isten jóságához hasonló jószágra tett szert. Dániel és társai olyannyira azonosultak az igazsággal, hogy készek voltak békés lelkülettel menni az oroszlánok vermébe és a tüzes kemencébe. Husz János nem volt hajlandó visszavonni a tanításait, inkább zsoltárokat énekelve, lángek közt fejezte be az életét. A hithősök élete igazolja, hogy Krisztus erkölcsi képmása olyannyira bevésődött az életükbe, hogy végül azonosultak vele. Jézus tanítása és példamutatása, a hithősök élete és az elpecsételés üzenete (Jel 7; 14:1–5) azt sugallja, hogy az identitás helyreállítása és a Jézushoz hasonló jellem kialakulása minden keresztény számára észszerű választás. A kegyelem minden eszköze rendelkezésünkre áll, hogy az igazsággal való azonosulást válasszthassuk.

Régi és új kihívások az elpecsételés idején

Az elpecsételésnek és az Élő Isten pecsétjének tanából megértjük, hogy a hűségnek homlokára helyezett pecsét több egyszerű, külső jelnél. Való igaz, hogy a hetedik nap szombatja látható jel, viszont átvitt értelemben a pecsét az Isten képmására átalakult jellemre utal. Ez a jel az ember egész lényét áthatja (erkölcsi, lelki, pszichológiai és biológiai szinten egyaránt). Az igazsággal való teljes azonosulásra, a törvényhez való igazodásra, az isteni jellem kialakulására, valamint a Szentlélektől való teljes függőségre utal, amit a Lélek teljességének elnyerése jelképez.

A fenevad bélyege is több külső jelnél. Az emberi képmásnak a hazugság atyjához való igazodásáról van itt szó. Ez a jel áthatja a fenevad imádóinak teljes lényét, így minden gondolatuk csak a gonoszra irányul (1Móz 6:5).

A „Fussatok ki belőle, én népem!” (Jel 18:4) felhívás egyfelől elismeri, hogy a környezet nagy hatással bír a kevésbé éber és csökkent ítélőképességű egyének azonosására és jellemére, s az ismételt kitettség

révén formálja a jellemüket, másfelől pedig arra bátorítja a keresztyényeket, hogy vesék alá magukat a menny átformáló eszközeinek.

Tudjuk, hogy Sátán az évezredek alatt tapasztalatot szerzett a tömegek irányításában. Képes több szinten és több irányban is támadásokat indítani, hogy elérje célját. Ráadásul tisztességtelen módszereket alkalmaz. Ez azt feltételezi, hogy ha ellen akarunk állni Sátánnak, nála erősebb szövetségeshez kell folyamodnunk, és a legaróbb részletekig az Ő utasításait kell követnünk. Ellen White megjegyzi, hogy Sátán nem képes olvasni a gondolatainkban, viszont látja a tetteinket és hallja a szavainkat, s mivel régóta ismer minket, az emberi családot, képes olyan kísértésekkel előállni, amelyekkel a legsebezhetőbb pontunkon támadhat minket.

A Bibliából általában, de különösképpen az elpecsételés tanából, valamint a mindennapi életből tudhatjuk, hogy vannak dolgok, amelyeket ha ismételten elkövetünk, olyan mechanizmusokat váltanak ki vagy hoznak működésbe bennünk, amelyek magának az emberi mivoltunknak a lényegét, ítélőképességünket és akaratunkat befolyásolják. Tartózkodnunk kell ezektől, hogy ne rontsuk tovább azon képességünket, hogy megfeleljünk Isten akaratának.

A mértékkel használt digitális technológiák és algoritmusok áldásul szolgálhatnak, de ne feledjük, hogy ezek azért lettek létrehozva, hogy **lekössék a figyelmünket**, szétzilálják a gondolkodásunkat, csökkentsek az összpontosító képességünket és károsítsák a memóriánkat.

A digitális platformok algoritmusai az ismételt üzenetek, az előítéletek igazolásai és az erőteljes érzelmek stimulálása által hatással lehetnek lelki világunkra, véleményalkotó és döntéshozó képességünkre. A reciprocitás és a fokozatos elköteleződés technikáján, valamint az agy jutalmazási rendszerét aktiváló technológiákon alapuló

A reciprocitás és a fokozatos elköteleződés technikáján, valamint az agy jutalmazási rendszerét aktiváló technológiákon alapuló állandó ingerlés következtében az emberi akarat meggyengül.

állandó ingerlés következtében az emberi akarat meggyengül.

A Biblia azt tanítja, hogy ha az igazságban akarunk élni, vigyáznunk kell arra, ne-hogy valaki becsapjon bennünket „a bölcsekedés és üres csalás által” (Kol 2:8), amibe természetesen az új technológiák is beletartoznak. Ha győzni akarunk, önuralmat kell gyakorolnunk, mint az a sportoló, aki „mindenben magatúrtető” (1Kor 9:25).

Következésképpen:

- Romlott, rosszra hajlamos természettel rendelkezünk. Sátán azért harcol, hogy az ő képmására formáljon, a kegyelem eszközei viszont elégségesek ahhoz, hogy Istent választva, megtisztuljon a jellemünk.
- Hasznosak a modern technológiai eszközök, igazi áldásként szolgálhatnak, de ne fosszanak meg a szabadságunktól, és ne hiúsítsák meg Jézus bennünk elkezdett helyreállító munkáját!
- Miután Jézus Nevében elnyertük a megbocsátást és a fiúvá válást, „Isten félelmében vigyük véghez a mi megszentelésünket” (2Kor 7:1), és **támaszkodjunk az Ő segítségére.**
- **Tanulmányozás és elmélkedés által egyre inkább szemléljük Őt, és imában kérjük a mennyei segítséget!**
- **Sose tévesszük szem elől a célt, ahová el akarunk jutni: azt, hogy hasonlóvá akarunk válni Krisztushoz, és az Ő dicsőségét szeretnénk tükrözni!** 🏹

VIOREL DIMA, lelkipásztor,
Munténiai Egyházterület

Mennyit vagy hajlandó fizetni KRISZTUSÉRT?

Serdülőkorom egyik meghatározó tapasztalata volt az 1999-es képességvizsgálóval kapcsolatos kihívás. Nyolcadik osztály végén az általános műveltségi vizsgát¹ szombatra tűzték ki. A Romániai Unió Vallásszabadság Osztálya megtette a szükséges lépéseket a kialakult helyzet rendezése érdekében, konkrét eredményt azonban nem sikerült elérnie. Elkezdődött a vizsgaidőszak, és részt vettem az első két megméretésen, aztán szombaton az iskola helyett a gyülekezetbe mentem. Eltelt néhány hét, de közben semmilyen kilátás sem körvonalazódott. Aztán valamikor a nyár derekán felröppent a hír, hogy újabb vizsgát rendeznek augusztus végén. Az egyháznak csak a Hágai Nemzetközi Bíróságon sikerült érvényt szereznie jogos kéréseinek. Így, akik nem vettünk részt a szombaton tartott nyár

eleji rendes vizsgán, újabb próbára jelentkezhattunk, és bejuthattunk az általunk kiválasztott iskolába, ha elértük az ottani listán szereplő, utolsónak bejutott diák átlagosztályzatát, ugyanis kipótolták a helyek számát. Ez a tapasztalat megerősítette az Istenbe vetett hitemet és bizalmamat. Akaratomon kívül Isten tanújává váltam az osztálytársaim, a tanáraim és az iskola előtt.

Melyik volt a legnagyobb, vallásszabadsággal kapcsolatos kihívás, amivel szembe-sültél? Mindannyian átéltünk már olyan tapasztalatokat, amelyek meghatározták a múltunkat és alakították a jövő felé vezető utunkat. Mit gondolsz, már túl vagyunk a nehezen, vagy még csak ezután következik a java? Nem tudjuk, mit tartogat számunkra a jövő, de azt tudjuk, hogy eddig min mentünk keresztül.

Pál Krisztusért elszenvedett nehézségei

Ha a fentiekben megosztott tapasztalatokat azokkal a kihívásokkal hasonlítanám össze, amelyeket a pogányok apostolának kellett átélnie, elismerem, hogy én csupán egy aprócska kihívással szembesültem. Az egyház és Krisztus első számú teológusa és misszionáriusa, Pál apostol, korinthusbelieknek címzett második levelében azokról a nehézségekről ír, amelyeket az evangélium hirdetése miatt kellett átélnie (2Kor 11:24–33). Az elszenvedett üldözések az apostol meglátása szerint olyan próbák, amelyek fel sem érik az eljövendő áldásokat (2Kor 4:17). Áttekintve Pál közel hatéves raboskodásának idejét, megfigyelhetjük, hogy valahányszor ítélszék elé került, igyekezett bemutatni Jézus Krisztust a római hatóságoknak. Úgy mutatkozott be, mint aki a mai Törökországhoz tartozó Mersin tartományból, a kilikiai Tárzusból származik (Csel 22:3), magát mégis folyton Krisztus szolgájának nevezte.

A törökországi adventizmus múltja és jelene

Jézus Krisztus mennybemenetele után a kereszténység leginkább Kis-Ázsiában terjedt el. Ezen a területen található nagyjából 35%-a azoknak a bibliai helyszíneknek, amelyek a Cselekedetek könyvétől egészen a Jelenésekig említésre kerülnek.

A mai Törökország területén több mint 100 évvel ezelőtt egyházunk ígéretes fejlődésnek indult. „Törökországban akkor vette kezdetét az adventista missziómunka, amikor Theodore Anthony görög származású cipész 1889 februárjában önfenntartó misszionáriusként visszatért Amerikából. 49 évesen disszidált a tengeren túlra, és az otthona közelében szervezett evangelizációs összejöveteleken fogadta el az advent üzenetet. Ezután eladta a vállalkozását és az összes ingóságát, mert egyetlen vágya volt visszatérni szülőföldjére, hogy új hitét a barátaival és a családjával is megossza.”²²

A munka terjedni kezdett, és az advent hívők száma folyamatosan gyarapodott. „Az első világháború kitörésekor, 1914-ben, a 22 szervezett gyülekezetnek 450 tagja volt.”²³ A háború nehézségei, ugyanakkor a világegés utáni időszak heves üldözései megtizedelték a taglétszámot, és nehéz időszak következett Krisztus egyháza számára. „Noha az advent missziószolgálat már 1890-ben elkezdődött, egy évszázaddal később mégis újra kellett kezdeni a munkát. 1990-ben egyetlen gyülekezet működött, egy lelkipásztorral és nyolc taggal. Nem rendelkeztek forrásanyagokkal, és gyakorlatilag lelkész- vagy bibliamunkás-képzés sem létezett.”²⁴

Napjainkban a török lakosság nagyjából 0,3%-a vallja magát kereszténynek abban az országban, amely kiváló táptalaja volt a kereszténység fejlődésének. Az isztambuli adventista lelkipásztor szerint ma a Törökországot, Iránt és Ciprust magába foglaló misszióterülethez tartozó 180 millió lakosból nagyjából 800-an adventisták, akiknek 70%-a iráni. Vannak azonban jó hírek is az ottani egyház fejlődésével kapcsolatban. „Amit az egyház több mint egy évszázada tervezett, az végül 2016. február

1-jén valósult meg, amikor is a török kormány jóváhagyta az »Aventist Vakfi« névhasználatot az adventista közösség számára. Az Adventista Egyház immár legitim szervezetként van jelen az országban, s így már törvényesen bejegyzett gyülekezetek és intézmények is működhetnek az egyház »égisze« alatt.⁵ Napjainkban Törökországot az egyik legliberálisabb muzulmán országként tartják számon.

A vallásszabadság és a missziómunka lehetőségei

2025 novemberében meglátogattam az isztambuli „Taksim” hetednap adventista gyülekezetet, és meglepett, hogy a világ minden tájáról érkezett vendégekkel találkozhattam. A hat kontinenst a következő országok lakosai képviselték: Törökország, Románia, Bulgária, Moldovai Köztársaság, Ausztrália, Zambia, Malajzia, Indonézia, Kína, Fülöp-szigetek, Uganda, Kanada, Dél-Korea, Pakisztán, Mexikó, Kolumbia, Paraguay, Irán, Tanzánia és Ghána. Törökországban korlátozások vannak érvényben, például biztonsági okokból tilos az istentiszteleten résztvevőkről fényképet készíteni, arról pedig szó sem lehet, hogy élőben közvetítsék az istentiszteleteket, vagy hogy a gyülekezeteknek hivatalos honlapjuk vagy Facebook-fiókjuk legyen. Még az is tilos, hogy az utcán vallásos könyveket kínáljunk fel az embereknek, olyan missziós projektekről pedig, amelyek Románia-szerre zajlanak, még mindig csak álmodozni lehet. Ilyenkor talán eszünkbe jut a hazai kommunista rezsim, amikor az egyház csak nagyon keveset tehetett az egyházon kívüli személyekért. A nyilvános evangelizációkra is csak egyes hatósági személyek jóindulata vagy az adventisták bátorsága eredményeként kerülhetett sor.

Talán fel sem fogjuk, milyen hatalmas lehetőségekkel rendelkezünk napjainkban a missziómunka terén. Az utóbbi években országunkban számos, az egyház égisze

alatt működő intézmény és szervezet alakult és fejlődött (média-, szociális- és oktatási intézmények). Noha mindez értékelendő, mégis az a veszély fenyeget, hogy a felelősséget ezekre az intézményekre hárítjuk, és megfelelkezünk a személyes missziómunkáról, valamint azokról a közösségi projektekről, amelyekben mi is részt vehetünk. Isten művében mindenkinek van tenivalója. Nem tudjuk, mennyi ideig örülhetünk még a vallásszabadság biztosította lehetőségeknek Romániában, és meddig hirdethetjük még Jézus Krisztus evangéliumát. Ezért is szükséges, hogy még *ma* vegyük ki a részünket a munkából, hiszen nem tudjuk, mit hoz a holnap.

A hit megélésével járó kihívások az adódó körülmények függvényében változhatnak, de tudatában kell lennünk annak, hogy az igazság iránti szeretet minden időben árat követelt Isten hűségeseitől (Mt 10:16-39). Függetlenül attól, hogy kis vagy nagy akadályokba ütközünk, fontos, hogy kitartsunk az elveink mellett. A nemzetközi szinten zajló forrongások azt mutatják, hogy az idő közel van. Nem tudjuk, még meddig tart az éjszaka (Ézs 21:11), de fontos, hogy készen legyünk bármikor találkozni Jézus Krisztussal (Mt 24:42). Folyamatosan szem előtt kell tartanunk lelki életünk két célkiűzését: élünk hitben, és ezt a hitet osszuk meg másokkal is (Mt 24:14)!

NATANAEL JIGÄU, a Bánáti Egyházterület Vallásszabadság Osztályának igazgatója

1. Akkoriban az általános műveltségi próbán történelemből és földrajzból kellett vizsgáznunk a diákoknak.
2. Baldur E. Pfeiffer: „Dezvoltarea adventului de ziua a șaptea în Turcia”, Misiunea Adventistă de Ziua a Șaptea Europeană din Orientul Mijlociu 1879–1939, Studii Universitare Europene, XXII. sorozat (Frankfurt Am Main: Peter Lang, 1996), 28. o.
3. Online Hetednap Adventista Évkönyv: „Közép-törökországi misszió”, 2022. május 15-én szemlélve: <https://documents.adventistarchives.org/Yearbooks/YB1914.pdf>.
4. Online Hetednap Adventista Évkönyv, „Turkish”, 2022. május 15-én szemlélve: <https://documents.adventistarchives.org/Yearbooks/YB1990.pdf>.
5. Encyclopedia of Seventh-Day Adventists – Turkey: <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=6E03#fnref74>

HINNI, GONDOLKODNI, DÖNTENI:

*a lelkiismereti szabadság
kihívásai napjainkban*

A bibliai leírás már az első oldalakon feljegyzi, hogy Isten az embert a saját képére és hasonlatosságára teremtette (*tselem; demut*), vagyis saját erkölcsi tulajdonságait és külső vonásait kínálta fel számára.

James Montgomery Boice protestáns teológus a következőképpen ír erről: „Isten saját alapvető tulajdonságaiból adott az embernek: saját szeretetéből, gondolkodási képességéből és igazságából, a teremtett lény azonban sosem érheti el ezen erkölcsi tulajdonságok terén az isteni mércét” (*Szisztematikus teológia*, 1. köt.).

Az ember a teremtés révén egy elidegeníthetetlen és átruházhatatlan jogot kapott, ami nem más, mint a szabad akarat. Az embernek joga van szabadon hinni, gondolkodni és dönteni. Ezek teremtés által szerzett jogok, amiket az ember nem ruházhat át másokra.

Következésképpen Isten vállalta annak kockázatát, hogy ha Ő valamire igent mond, az ember nemmel válaszolhat, vagy fordítva, ha Isten azt mondja, hogy nem, az ember szabadon dönthet arról, hogy engedelmeskedik vagy szembeszegül akaratával.

„És parancsola az Úr Isten az embernek, mondván: A kert minden fájáról bátran egyél. De a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél; mert amely napon ejéndel arról, bizony meghalsz” (1Móz 2:16–17). „És látá az asszony, hogy jó az a fa eledelre s hogy kedves a szemnek, és kívánatos az a fa a bölcsességért: szakaszta azért annak gyümölcséből, és evék, és ada vele levő férjének is, és az is evék” (1Móz 3:6). Ez a szabadság. Ahhoz, hogy a szeretet valóban szeretet legyen, léteznie kell szabadságnak is. Isten tehát szabad erkölcsű embert teremtett, aki képes szeretni, engedelmeskedni, dönteni, mérlegelni, sőt, még tévedni is.

Istent nem lepte meg az ember bukása, mivel Ő mindentudó, és előre látta az emberi szabadság e megnyilvánulását. Az emberi szabadság a bűnbeesés után nem csorbult, de a bűnre való hajlam miatt sebezhetővé vált. „Nem Isten akarta a bűnt, de előrelátta a bekövetkeztét, és gondoskodott e rettenetes veszedelem legyőzéséről” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 22. o.). Istennek terve van, amely szerint célja helyreállítani a teremtett lényt annak összes erkölcsi tulajdonságával együtt.

Ennek a tervnek az árát kiválóan fogalmazta meg Péter apostol: „Tudván, hogy nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életeketből” (1Pt 1:18). Ugyanezt hangsúlyozza Pál apostol is: „És csaknem minden vérrel tisztítatik meg a törvény szerint, és vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat” (Zsid 9:22).

Ezen az érvelési szálon továbbhaladva ki kell jelentenünk, hogy az Ótestamentumban Istennek az volt a szándéka, hogy Mózes által megtanítsa a választott népnek, milyen ára van a bűnnek: „Mert a testnek élete a vérben van, én pedig az oltárra adtam azt néktek, hogy engesztelésül legyen a ti életekért, mert a vér a benne levő élet által szerez engesztelést” (3Móz 17:11).

A vér „leckéje” az egész Szentíráson végigvezet, és emlékeztet arra, hogy Isten szemében mily szörnyűséges a bűn: tönkreteszi az ember lényét, megrontja a hitét, a gondolkodását és a döntési képességét. A mai társadalom a rendellenességet tekinti normalitásnak – mindazt, ami eltér a normalitástól és a szabályostól –, vagyis a jót rossznak, a rosszat jónak, a bűnt feddhetetlen-

ségnek, a feddhetetlenséget pedig bűnnek minősíti.

Ebből a szempontból tehát nem elég erkölcsös, képzett és tanult embernek lenni. Nem elég csak hangoztatni, hogy feddhetetlenségi kapcsolatban állunk Istennel. A Szentírás azt tanítja, hogy a mennyei honpolgárság megszerzéséhez nem elég csupán erkölcsösnek lenni, hanem lelki emberekké is kell válnunk. „Nincsen azért immár semmi kárhozhatóság azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, kik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint. Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől” (Róm 8:1–2).

Mindezt annak ellenére, hogy a mai világban az igazságot relativizálják, az erkölcsi támpontokat pedig minimalizálják. Az ember számára már nincs egy külső, felsőbbrendű erő, amit mércéjének, gondolatai szabályozójának tekintene. Ezzel szemben viszont az erkölcsi ember arra hívatott, hogy térjen vissza az édeni tanításokhoz, a teremtéskor kapott jogaihoz: a hithez, a gondolkodáshoz és a döntéshez való jog gyakorlásához. Ezek viszont még nem garantálják, hogy jó úton fog haladni, ha az erkölcsi értékeket úgy gyakorolja, hogy közben nem próbál alkalmazkodni a felsőbbrendű isteni szabályozáshoz/kánonhoz. Ezek alapján tehát nem lehet mérce sem az ember lelkiismerete, sem a hite, de még a gondolkodása sem, hanem egyedül az a megváltozhatatlan igazság, amelyet a Szentírás megzemélyesít: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14:6).

Dávid, akit Pál apostol „Isten szíve szerint való férfiúnak” nevezett (Csel 13:22), végül gyilkosságot és házasságtörést követett el. Továbbra is azt hitte, hogy jól döntött, hogy nem tévedhetett, mivel akkoriban normalitásnak tüntek az ehhez hasonló gyakorlatok. Miután azonban Isten szembesítette őt nyomorúságos voltával, Dávid Istenhez tért, és őszintén megbánta bűnét,

Nem lehet mérce sem az ember lelkiismerete, sem a hite, de még a gondolkodása sem, hanem egyedül az a megváltozhatatlan igazság, amelyet a Szentírás megzemélyesít: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14:6).

amit a Szentírás egyik legszebb zoltárában, a „Dávid megtérésének énekében”, az 51. zoltárban hagyott ránk örökségül. Az Úr válaszából, valamint a megtérés tapasztalatából megértette, hogy egyáltalán nem biztonságos út az, amit a kor kultúrája vagy a társadalmi erkölcs sugall. Az Úr azonban így szól: „Bölcsse teszek és megtanítlak téged az útra, amelyen járj; szemeimmel tanácsollak téged” (Zsolt 32:8). A történet azt igazolja, hogy Dávid hitt és gondolkodott, viszont rosszul döntött.

Amikor az ember elé van tárva az út, és elhatározza, hogy elindul azon, akkor továbbra is megőrzi erkölcsi szabadságát, továbbra is hisz, gondolkozik és dönt, de immár nem mint testi vagy erkölcsi, hanem mint lelki ember, akinek már más az értékrendje, más szabályokat, tekintélyt és hitet követ. Gondolkodása és döntési képessége immár helyre lett állítva, s így az egyre inkább hasonlónak tud válni Teremtőjéhez.

„Mi pedig az Úrnak dicsőségét mindenáron fedetlen arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk, dicsóségről dicsóségre, úgy mint az Úrnak Lelkétől” (2Kor 3:18).

„Kérlek azért titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteket” (Róm 12:1). 🌿

BOGDAN FELIA, a Moldovai Egyházterület
Vallásszabadság Osztályának igazgatója

HIT, GONDOLKODÁS ÉS DÖNTÉS:

*a lelkiismereti szabadság
dinamikája napjainkban*

A lelkiismereti szabadság – annak minden velejárójával együtt – mindig is élénk vitákat váltott ki a társadalomban. Ám mielőtt különböző formáiban megnyilvánulna a közösségi térben, fontos megértenünk annak a személyes „inkubátori” létezésnek a mechanizmusait, amelyek által a lelkiismereti szabadság alakot ölt, s amelyek révén a hit és a gondolkodás meghatározza a döntéseinket.

Javaslom, elemezzük a hitnek és a gondolkodásnak a személyes döntéshozatal megelőző folyamatait. Ezek a függöny mögött rejtőznek, ott, ahol a lelkiismereti szabadsággal kapcsolatos saját értékítéletek születnek, még mielőtt azok megfogalmazásra kerülnének, akár szóban vagy írásban, akár magatartás formájában. A két elem fokozott egymásrautaltsága egyedi, személyes megfogalmazásokhoz vezet, amelyek minden egyénre jellemzőek, amikor a lelkiismereti szabadság következményeinek elméleti és gyakorlati spektrumát vizsgáljuk.

Más szavakkal az alábbiakban szeretnénk megvizsgálni, hogy a hit, a gondolkodás, s végül e kettő eredményeként a döntés milyen mértékben és módon járul hozzá a lelkiismereti szabadság megfogalmazásához és létrejöttéhez.

A hit és a gondolkodás meghatározza a döntéseinket – módszertani javaslat

Először csupán tartalom nélküli megközelítésben, utána pedig szembeállítás és kölcsönös megerősítés általi keresztirányú megközelítésben fogjuk elemezni a címbe két tényezőt: a hitet és a gondolkodást. Ha egymás mellé helyezjük és a tartalmától megüresítjük a hitet és a gondolkodást, utána pedig hagyjuk őket együtt „keringeni”, könnyebben és hitelesebben meg tudjuk fejteni azt, ahogy bensőnk e két valósága felkészíthet bennünket arra, hogy miként viszonyuljunk a meghozandó döntéseinkhez.

Ne feledjük, hogy a hit és a gondolkodás ezen csipkézett, következetes és valószínűleg többször ismétlődő összefonó-

dása saját döntési útvonalat fog kialakítani, amelyet mi magunk is felismerünk, s amely személyes védjegyként jelenik meg azok számára, akik a nyilvánosság előtt „megvizsgálják” minket, akár csodáló céltal, akár ellenkezőleg.

1. Nem hiszek

Az imént elhangzottak alapján előbb a tartalmától megüresítve fogjuk elemezni a két tényezőt: a hitet, valamint a gondolkodást. Noha nehéz meghatározni, hogy a kettő közül melyik alakul ki előbb, elhatároztam, hogy mivel keresztény kérdéssel foglalkozunk, ebben a cikkben mindig a hitet helyezem előtérbe.

Lukács 18:8 versében Jézus egy előre-tetítő, profetikus értelemben fogas kérdést tesz fel: „Mindazáltal az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-e hitet e földön?” A hit minden korszakban és minden körülmény közepette luxusnak, vagyis előjognak számított. Némelyek életében azonban a hit egyszerűen *nem létezik*, mivel a belső elemzési „szerkezetük” nem számol ezzel a „munkaeszközzel”.

Noha ez egyáltalán nem könnyű téma, az őszinte és tisztelettudó keresztényeknek szem előtt kell tartaniuk azt a tényt, hogy a hit hiánya nem feltétlenül teszi erkölcs-telenné az embert. A valóság ennél sokkal összetettebb, sőt, néha felkavaró. Ezenfelül a hit hiánya nem egyenlő a gondolkodás hiányával, ezért a hívő ember számára máris itt az első kihívás: meg kell értenie az ilyen embereket, ehhez azonban szüksége van... gondolkodásra. A maguk során a hit „szöveget” nélkülöző embereknek is azonosítaniuk kellene a párbeszéd azon formáit, amelyek révén kapcsolódási pontokat alakíthatnak ki azokkal a személyekkel, akik őszintén ragaszkodnak a hithez és a lelki-séghez. A kettő közül melyik segíti elő a párbeszédet: a hit vagy a gondolkodás? Melyik fog kezdeményezni a kérdésben? Egyet fognak érteni és megbékélnék?

2. Nem gondolkodom

Amikor azokra utalunk, akik nem gondolkodnak, nem feltétlenül extrém esetek vagy olyan betegségek jutnak eszünkbe, amelyek alaposan aláaknázzhatják az illető személyek gondolkodásmódját. Elsősorban azokra az egyénekre gondolunk, akik ritkán gyakorolják a kritikus vagy analitikus mérlegelést. Tehát azok érintettek ebben, akiknek nincs „távolsági fényszórójuk”, de néha még „tompított fényszóróval” sem rendelkeznek a gondolkodás terén, vagy legalábbis nem gyakorolják azt, mivel az étellel és a kognitív elemzéssel kapcsolatos felfogásuk inkább csak a Maslow-piramis alsóbb szintjeivel van elfoglalva.

Ennek az embercsoportnak a tagjainál a gondolkodás (szinte teljes) hiányában a rövidlátás, az időszakosság és a szűklátókörűség eléggé veszélyes lehet, amikor személyes, egyéni döntéseket kell hozniuk. A tisztánlátás hiánya szinte óhatatlanul rossz döntéseket eredményez, amivel azonban a körülötte élőkre is hatással vannak. Ideális esetben ilyen személyeknek nem lenne szabad befolyásos pozíciót betölteniük. A jó hír azonban az, hogy az ezen kategóriába tartozó személyek közül Isten sokakat jó adag jóérzéssel áldott meg.

Viszont, amikor ezek a személyek úgy érzik, hogy a döntéseiket szavakba kell önteniük, és másokra is rá kell erőltetniük, könnyen kitörhet a vihar, és kezdődhet a süketek párbeszéde, mivel amikor ez a kate-

A legtöbb esetben a gondolkodó emberek remek szolgáltot tesznek a társadalmi egyensúly megőrzésében, mivel bár *nem hisznek*, mégis a jó szándék vezérli őket. Ők jelentősen elősegíthetik a lelkiismereti szabadság keretének megteremtését.

gória támadólag lép fel, az alaposan kibillenheti a társadalmi békét. Már számtalanszor beigazolódott, hogy az agresszív alaphangoktól a másként gondolkodók zaklatásáig vagy bántalmazásáig nem is olyan hosszú az út (talán nem helyénvaló a *másként gondolkodók* kifejezés, mivel az itt említett kategóriába tartozó személyek *nem igazán* gondolkodnak). Az alaphangot pedig nagyon könnyen képes felerősíteni a tömeg zaja. Ilyen kontextusban meghívlak, hogy képzeljétek magatok elé a tömeg elszabaduló dühét, amikor Jézus keresztre feszítését követeli: nincs bennük szinte semmi elemzés, mérlegelés, ellenben a gondolkodás hiányában ott rejlik a sok decibel és rossz döntés.

3. Nem hiszek és nem gondolkodom

Félelmetes párosítás. Gondoljunk csak el: egy olyan személlyel van dolgunk, aki se nem hisz, se nem gondolkodik. Nem tudjuk, hogy birtokolja-e ezeket a képességeket, és nem tudjuk azt sem, hogy ismeri-e a saját állapotát, ahogy arról sincs tudomásunk, hogy milyen mértékben használja a hitet és a gondolkodást, ha egyáltalán rendelkezik hittel és gondolkodó képességgel akár a legelhanyagolhatóbb mértékben is. Azonban az a mód, ahogyan az élethez, a valósághoz és az értékekhez viszonyul, arra enged következtetni, hogy csak minimális szinten gyakorolja a hitét és a gondolkodását.

Mivel ezek a személyek nem rendelkeznek viszonyítási rendszerrel, a jelenlétük, de inkább a reakciójuk vagy a tevékenységük (akár a tétlenségük is) akadályozza a vallásközi párbeszédet. Mivel nem hisznek és nem is gondolkodnak, nagyon sok zavart kelthetnek maguk körül.

**„Hiszek, Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemnek!” (Mk 9:24),
imádkozik az őszinte hívő, a hit
belső „üzemanyaga” után kutatva.**

4. Nem hiszek, de gondolkodom

Nagyon sokan tartoznak ehhez a kategóriához. Itt találkozhatunk a gondolkodás igazi „nemeseivel”, akik elutasítják a hitet, és azt hangoztatják, hogy a hit hiánya az élet folyamatainak és mechanizmusainak elemzésében valóságos erény számukra. A legtöbb esetben a gondolkodó emberek remek szolgálatot tesznek a társadalmi egyensúly megőrzésében, mivel bár *nem hisznek*, mégis a jó szándék vezérli őket. Ők jelentősen elősegíthetik a lelkiismereti szabadság keretének megteremtését.

Némely esetben azonban bebizonyosodott, hogy ezek az emberek kibillenthetik egyensúlyából a társadalmat, mivel egyfajta száraz gondolkodásból táplálkoznak, nem rendelkeznek a hit átalakító, termékeny „nedvével”, ezért némely esetben nyíltan és rosszindulatúan szembeszállnak egyik vagy másik hit gyakorlóival.

5. Hiszek, de nem gondolkodom

Noha a józan ésszel ellentétesnek tűnhet, mégis ez az egyik leghangsúlyosabb modern tendencia, amely a televízió, újabban pedig a közösségi platformok túlzott „fogyasztása” miatt terjedt el és tette törékennyé az emberi gondolkodást. Ez alól a kereszténység sem kivétel, sőt, mélyen érintett.

Igencsak meglepődtem, amikor sok évvel ezelőtt egy Románia szerte elismert, idős egyetemi tanár állítása szerint a Biblia azt tanítja, hogy „Higgy és ne kutass!”. Ez a mondat természetesen nem található meg a Szentírásban. Úgy tűnik, az illető hitt egy bizonyos igazságban, de nem nézett utána. Kétségtelen tehát, hogy tévedésben élt.

Sajnos a hívők között is gyakran találkozni hasonló hozzáállással: gondolkodás nélkül elhisznek valamit (bármit, szinte nem is számít, hogy mit), ezzel azonban egy alapjaiban hamis és káros hitet tesznek elsőbrendűvé a maguk számára. Olyan hitről van itt szó, amit elvakít a gondolko-

dástól megfosztott hit imádata. Nos, éppen ez jelenti a legnagyobb kihívást a lelkiismereti szabadság számára a mai világban: azok a hívők, akik (többé) nem gondolkodnak, akadályozzák a szabadságok terén zajló interakciókat, és könyörtelen erkölcsi bíróságokká emelik magukat, mert ők... hisznek.

„Hiszek, Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemnek!” (Mk 9:24) – imádkozott az őszinte hívő, a hit belső „üzemanyaga” után kutatva. A nem gondolkodó hívők még hozzátehetnék: „Hiszek, Uram! Légy segítségül az én nem gondolkodásomnak!”

6. Hiszek és gondolkodom

Természetesen ez a legüdvösebb párosítás: hittel és gondolkodással érkezni a döntéshozatalhoz. Egyébiránt ez egyfajta lelki és intellektuális letisztulás, kegyelmi létállapot, amelyet a hívő gondolkodó (vagy gondolkodó hívő) csak Isten által érhet el. Amikor a hit és a gondolkodás Isten ajándékaként megszületik és egybefonódik a szívünkben és az elménkben, lehetőségünk adódik arra, hogy a Szentlélek által elemezzük a bennünket körülvevő valóságot, valamint az elvont gondolatok világát, és átszűrjük azt a megszentelt értelem szűrőjén, mivel már rendelkezünk a múlt kristálytiszt megértésével, ugyanakkor képesek vagyunk felfogni a közép- és hosszútávú jövővel kapcsolatos profetikus értelmezéseket is. És természetesen tesszük mindezeket Isten Igéjére alapozva.

Aki hisz és gondolkodik, annak engednie kell, hogy „Jézus hite” (Jel 14:12) és a „krisztusi indulat” (Fil 2:5) hassa őt át, ami azt feltételezi, hogy a jelenben gyökerező lényvé válik, aki őszintén megérti a múltat, és átgondolt eszkatológiai éberséggel rendelkezik. A „Cogito, ergo sum!” (Gondolkodom, tehát vagyok!) karteziánus kijelentés Krisztusban immár másképp hangzik: „Credo et cogito, ergo sum!” (Hiszek és gondolkodom, tehát vagyok!).

A döntések tehát, még ha nehezek is, felvállalt elhatározások lesznek, és a keresztény erkölcsre összpontosítanak, mivel a közjót tartják szem előtt, de különösképpen Isten akaratát és az engedelmséget. Áldott az, aki hisz és gondolkodik, mivel számára a döntések az összefonódott lelki és intellektuális rendszerből fakadó elhatározások kifejeződései, amelyben a döntéshozatalnak mind az alapját mind pedig a befejezését a mennyei elvek képezik. A hívő és gondolkodó emberek szavaiból és tetteiből pedig csak nyerhet a lelkiismereti szabadság.

Hit és gondolkodás alapján meghozott döntés

A hit alkalmazása és a gondolkodás gyakorlása megcáfolhatatlan érveket szolgáltat a döntéshozatalban. Ez egyben önmagunkkal szembeni felelősségtudat kérdése is, ugyanakkor családdal, gyülekezettel és társadalommal szembeni felelősségünk is. Mindenekfelett azonban Istennek tartozunk felelősséggel, és kérhetjük Őt, hogy ruházzon fel megfelelő hittel és gondolkodásmóddal, hogy mindig azt tudjuk választani, ami szent, igaz és jó. Ami pedig a lelkiismereti szabadságot illeti napjainkban, annál is inkább kötelességünk sokkal több időt tölteni önmagunkkal, mivel, amint már rámutattam, a bensőnkben, a hit és a gondolkodás párbeszédének útkeresztelkedésében születnek meg a döntések. Legyenek azok jók vagy rosszak, saját választásainknak következményei vannak önmagunkra nézve, de a társadalom lelkiismereti szabadsággal kapcsolatos architektúrájára is. Higgyünk abban, amit hinnünk kell, gondolkodjunk arról, amiről kell, és vállaljuk fel tiszta lelkiismerettel a döntéseinket! ▀

MĂDĂLIN AVRĂMESCU,
a Munténia Egyházterület Vallás-
szabadság Osztályának igazgatója

Vallásszabadság

A mennyország a bensőnkben kezdődik

A LELKIISMERETET
ÉS A TÁRSADALMAT

átformáló hit

Csin Si Huang-ti császár, a Csin dinasztia megalapítója kényúrként és a halhatatlanság beteges kutatójaként került be a történelmi köztudatba. Örökké akart élni, és ezért hajlandó volt bármilyen gyógymódot kipróbálni, mely meghosszabbíthatná az életét. Az akkori kezdetleges orvoslás kontextusában akadtak olyan tanácsadók az udvarban, akik azt javasolták a császárnak, hogy ha sokáig akar élni, olyan készítményekkel kellene kezeltenie magát, amelyek... higanyt tartalmaznak. Elképzelhető, mi következett ezután. Csin császár megbetegedett, és a sötét vég közeledtével elrendelte a hozzá legközelebb állók megöletését. Parancsba adta továbbá több ezer agyag katona elkészítését, hogy az akkori hiedelem szerint ezek a katonák legyenek a segítségére a túlvilágon.

Ha a történelem tanúja lehetett számos zsarnoki túlkapásnak, vajon hogy néz ki körünk valósága? Lehet, hogy napjainkban kevesebb a zsarnok uralkodó, de minden bizonnyal ma is szép számmal léteznek önző és intoleráns mentalitású vezetők. 1994-ben a ruandai hutu és tuszi törzsek közt ki-robbant konfliktus során 800.000 embert öltek meg a közel 100 napig tartó zavargások alatt. Számos atrocitás történt, keresztény intézményeket, iskolákat és templomokat romboltak le, és több ezer adventistát gyilkoltak vagy sebesítettek meg. Teljes adventista családok estek az intolerancia és a manipulatív üzenetek áldozatául.

Világunkban az ideológiai nézeteltérések drámai következményekkel járhatnak, mivel be kell ismernünk, hogy minden háború vagy túlkapás alapját az ideológia szolgáltatja. Erről beszélt az Üdvözítő is az evangéliumokban: „Mert onnan belülről, az emberek szívéből származnak a gonosz gondolatok, házasságtörések, paráznaságok, gyilkosságok, lopások, telhetetlenségek, gonoszságok, álnokság, szemérmertlenség, gonosz szem, káromlás, kevélység, bolondság: Mindezek a gonoszságok belülről jönnek ki,

és megfertőztetik az embert” (Mk 7:21–23). Bensőnk az önvizsgálat vagy a tiszta lelkiismeret által vezérelt párbeszéd helye lehet, de az a hely is, ahol meggyökerezik az egyén jellemét visszafordíthatatlanul átalakító önzés és intolerancia.

A vallásszabadság hetén meghívlak, vizsgáljuk meg, hogyan gondolkodunk, mit hiszünk és milyen döntéseket hozunk a szó-lás- és lelkiismereti szabadsággal kapcsolatosan. Gondolkodásunkat nemesítheti, alakíthatja Jézus Krisztus szeretete, enélkül azonban szívünk kiszáradt tereppé válik, ahol önzésen kívül semmi sem terem.

A Szentírás ellentétes jellemű embereket mutat be, akik a fentiekben említett táborok valamelyikét gyarapítják, némelyek az önzés, mások az embertársak iránti szeretet területén.

Már a civilizáció hajnalán találkozunk egy olyan személlyel, akit az öntelt és független emberek képviselőjének tekinthetünk. Az ilyen emberek csak önmagunknak élnek. Nimródról van szó, aki a bibliai leírás szerint „hatalmas vadász vala az Úr előtt, azért mondják: Hatalmas vadász az Úr előtt, mint Nimród. Az ő birodalmának kezdete volt Bábel, Erekh, Akkád és Kálnéh a Sineár földjén” (1Móz 10:9–10). Egyes szövegkutatók szerint a „Nimród” név a héber *marad* szóból ered, aminek jelentése: „lázadozni”.

Nimród az Isten elleni lázadás jelképévé vált. Ő alapította meg az özönvíz utáni világ uralkodó politikai és katonai rendszerét. Érdekes, hogy a föld akkori lakói az ő befolyására határozták el, hogy égig érő tornyot építenek. Figyelemre méltó ez a térbeli meghatározás: *érjen az égig!* Bábel lakói számára létezett egyfajta fizikai, „égig” tartó szakasz, lelki értelemben viszont teljesen más az embertől az égig terjedő távolság. *Homiletikai szempontból kijelenthetjük, hogy a menny rajtuk kívül, tőlük távol álló valóság.* Tömören fogalmazva, ugyanebben a drámai helyzetben van a világunk is.

Ez a kép kétféle megközelítést, kétféle sajátosságot, kétféle gondolkodásmódot sejtet. Az egyik a magányos, önző és engedetlen mentalitás, amelyben a menny az emberen kívül, a távolban található, a másik pedig olyan embercsoportot definiál, amelynek tagjai nagylelkűek, szeretetteljesek és toleránsak. Az Ég bennük lakozik, engedelmesek és olyan vallást gyakorolnak, mely derűssé teszi a keresztény ember életét, akinek szívéből a reménység sugarai vetülnek embertársaira.

Ez utóbbiak közé tartozott Pál apostol is. A viharos Földközi-tengeren hajózva hódolatteljes találkozásra kerül sor Isten és Pál között, és az Úr így szól hozzá: „Ne félj, Pál!” Bár nyomasztó a hangulat, és halélfélelem lett úrrá az utasokon, Pál feláll és reményteljes szavakat szól. Miért? Azért, mert függetlenül a körülményektől, a jó időtől vagy a vihartól, a sötétségtől vagy a világosságtól, az az ember, akinek a lelkében lakozik a menny, mindig telve lesz békével és derűvel, és a magatartása másokra is átragad.

A lelki ember pozitívan gondolkodik, elfogadja a Szentélek felhívásait, és kész szolgálni. Nem ösztönösen és nem önző módon él és cselekszik a társadalomban. Szabadon dönt, éretten gondolkodik, és egészséges életelveket vall. A kihívásokat lehetőségekké, a lelki fejlődés alkalmává alakítja. Magatartása a társadalomra is kiterjed. Pál azt adta tovább a hajó utasainak, amit ő is kapott: „Annakokáért jó reménységben legyetek, férfiak! Mert hiszek az Istennek...” (ApCsel 27:25). Ez a reményteljes üzenet jelentős hatást gyakorolt az utasokra, mivel az ember bensőjében lakozó menny nem kiemeli az embert a külső, mindennapi va-

**A lelki ember pozitívan
gondolkodik, elfogadja
a Szentélek felhívásait, és
kész szolgálni.**

lóságból, hanem az események részeseivé teszi, és felelősséggel ruházza fel.

A lelki ember a vallásszabadság terén is pozitív hatást gyakorolhat másokra. A keresztény nem megosztó tényező, aki csak problémákat okoz a társadalomban, hanem hozzájárul a társadalom jólétéhez. Pál a következőket üzenté az első keresztényeknek: „Intelek azért mindenekelőtt, hogy tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberekért, királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel” (2Tim 2:1–2).

Nelson Mandela, a dél-afrikai színes bőrrűk jogaiért aktívan küzdő filantróp politikus mondta: „Elsősorban őszintének kell lenned önmagadhoz. Sosem lehetsz befolyással a társadalomra, ha te magad nem változol meg. A nagy prédikátorokat becsületesség, őszinteség ugyanakkor alázat is jellemezte. Ha engedjük ragyogni saját világosságunkat, szinte tudatlanul tesszük lehetővé másoknak is, hogy kövessék a példánkat.”

A jelenlegi helyzetben igencsak elferdült a valódi értékrend, a lelkiismereti szabadságot pedig hátrányosan érinti az önzőség és közömbösség mentalitása. Bizonyos szituációkban történnek visszaélések, miközben a döntéshozó szervek közönnyel kezelik a vallásszabadsággal kapcsolatos problémákat. Egy keresztény elmesélte, hogy a munkaadója megtiltotta neki, hogy a munkatársainak a hetedik nap fontosságáról beszéljen, mivel attól tartott, hogy ezzel elveszítheti azon alkalmazottai fölött a tekintélyét, akiket pénteken késő estig vagy szombaton dolgoztat. Az egyik egyetemista lány azért vesztette el az ösztöndíját az orvosi egyetemen, mert az egyik merev gondolkodású tanára nem volt hajlandó megváltoztatni a vizsga napját. Még ma is találkozunk a „szektás” megbélyegzéssel, és a „hívó” megnevezés gyakran hangzik elma-

rasztalóan azok részéről, akiket zavar, hogy az előttük álló személy más vallású. Az ilyen helyzetek leküzdéséhez hiteles lelki magatartásra és felelősségteljes hozzáállásra van szükség.

Ebben a kontextusban említtem meg azoknak a keresztény embereknek a drámáját, akik a világ különböző országaiban élnek. Az egyik protestáns szervezet által közzétett jelentés szerint világszerte 388 millió keresztény szembesül üldözéssel és hátrányos megkülönböztetéssel saját hazájában. 2024. október 1. és 2025. szeptember 30. között 4848 keresztényt gyilkoltak meg, 4712 keresztény került börtönbe, és ez a helyzet több mint 3600 közösséget érint (agerpres.ro). Tartsunk önvizsgálatot, és tegyük fel magunknak a kérdést: Milyen lenne keresztényként élni Észak-Koreában, Szomáliában vagy Jemenben?

Ezért kellene a keresztényeknek minden eddiginél jobban hallatniuk a hangjukat a visszaélések ellen, miközben krisztusi magatartást tanúsítanak: „Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal” (Mt 7:12). Ehhez azonban arra van szükség, hogy a keresztény higgyen, gondolkozzon és bölcsen döntsön azzal a jóval kapcsolatban, amit Isten nevében meg szeretne valósítani. Csak egy megváltozott keresztény képes másokat is megváltoztatni!

A bibliai próféciák szerint a föld végei eseményeit a lelkiismereti szabadság lábbal tiprása fogja jellemezni. Éppen ezért van szükség már most jellemünk megsziárdítására, hogy visszaélések esetén hallathassa a hangját a társadalomban. De ahhoz, hogy ez megvalósuljon, előbb meg kell valósulnia a kezdetben említett első és leglényegesebb feltételnek: *a mennynek a bensőnkben kell lakoznia*, vagyis Istennek jelen kell lennie a gondolkodásunkban és a magatartásunkban, hogy szeretettel éljünk és cselekedjünk, és pozitív hatást gyakoroljunk a társadalomra, amelyben élünk.

A keresztény higgyen, gondolkozzon és döntsön bölcsen azzal a jóval kapcsolatban, amit Isten nevében meg szeretne valósítani. Csak egy megváltozott keresztény képes másokat is megváltoztatni!

A csupán a szívben rejtőző vallás, amely nem sugároz fényt másokra, olyan, mint a nap, amely senkit sem melegít, és csak önmagát világítja meg. A keresztény azonban más „paraméterek” szerint él, mivel Isten lakozik benne, s így másoknak is át tudja adni az üdvözítő találkozás örömét. Miután Ellen G. White meglátogatta és segítette egyik barátnőjét, a következőket írta naplójába: „Ó, bár mindenki ismerné azt az édes érzést, amikor adakozunk a szegényeknek, jó dologhoz segítünk másokat, és örömet szerzünk embertársainknak. Az Úr megnyitotta szívemet, hogy minden tőlem telhetőt megtegyek a körülöttem élők megsegítésére” (*Welfare Ministry*, 324. o.).

Ebben a kontextusban igencsak időszerűen hangzanak Nicolae Titulescu szavai: „Ha nem is leszek világítótorony, csak egy mécses, már az is elég. De ha még mécses sem lehetek, vigasztal a tudat, hogy legalább megpróbáltam fényt gyújtani.”

Íme, a hivatásunk: magunkévá kell tennünk a reménység üzenetét, hogy átformáljon minket, majd tovább kell adnunk, hogy bevilágítsa a világot körülvevő, szinte anyaggá változott sötétséget. *Mielőtt azonban bármit is teszünk, lakozzon szívünkben a menny! Legyünk a menny hírnökei!*

PETRE NIȚĂ, az Olténiai Egyházterület
Vallásszabadság Osztályának igazgatója

A LELKIISMERETI SZABADSÁG

diszkrét erodálódása

A hit kihívásai a világi társadalomban

Beléptem egy híres erdélyi egyetem fogadóirodájába. A dékánhelyettes asszony kutató, hideg tekintete nem sok jót sejtetett, mintha zavarta volna a jelenlétem:

– Egyetemünk szekuláris intézmény! Itt senkit sem érdekelnek a vallási kérdések. Az egyetemi autonómia lehetővé teszi számunkra, hogy a felvételi vizsgákat bármelyik napra kitűzzük, anélkül hogy figyelembe vennénk a jelentkezők vallási hovatartozását...

Határozott fellépésével éreztetni kívánta, hogy a téma a részéről lezártnak tekinthető. Érvei látszólag megdönthetetlenek voltak. Mi keresnivalója a vallási szempontoknak egy világi akadémiai környezetben? Hogyan lehetne egy autonóm intézményt törvényileg arra kötelezni, hogy figyelembe vegye egy jelölt lelkiismereti aggályait, amikor a legtöbben bármit megtennének azért, hogy felvételt nyerjenek az illető egyetemre?

Ez a párbeszéd nem a sötét, korlátozó-sok és intolerancia jellemezte korban zajlott, hanem napjainkban, amikor menő dolognak számít a tolerancia, az elfogadás és a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása. Hazánk nemzetközi szinten is elkötelezte magát a vallás- és lelkiismereti szabadság biztosítása mellett, de ismét nyilvánvalóvá vált, hogy ezeket a szabadságjogokat olyan mentalitások és attitűdök fenyegetik, amelyeket nem lehet egykönnyen megváltoztatni.

Egyértelmű identitással rendelkező prófétai mozgalom képviselőiként mindig úgy tekintettünk a vallás- és lelkiismereti szabadságot fenyegető veszélyre, mint egyfajta, többé-kevésbé távoli jövőben felbukkanó jelenségre. „A gyülekezetekből kirekesztenek titeket; sőt, jön idő, hogy aki öldököl titeket, mind azt hiszi, hogy isteni tiszteletet cselekszik” – mondta Jézus, felkészítve tanítványait az üldözés idejére (Jn 16:2). A liberális(abb) társadalmakban is beteljesülhetnek az Úr Jézus szavai? Például: meg-

történhet-e, hogy leplezett formában kirekesztik a társadalomból mindazokat, akik szilárdan ragaszkodnak meggyőződésükhöz? Lehetséges, hogy egy szabad és demokratikus társadalomban máris megnyilvánulnak a szabadságjogok fenyegetései? Sok éve élünk szabad országban, de vajon valóban szabadok vagyunk-e? Készen állunk-e arra, hogy együtt megértsük és tiszteljük a vallás- és lelkiismereti szabadság értékeit?

Annak érdekében, hogy minél jobban meg tudjuk válaszolni ezeket a kérdéseket, megvizsgálunk néhány kihívást, mely észrevétlenül alááshatja a szabadságunkat szavatoló jogok alapjait.

Az agresszív szekularizmus

A társadalom szekularizációja, valamint az állam és az egyház szétválasztása elvének alkalmazása a vallásszabadság légkörének kialakulásához vezetett. Azok a vallási erők, amelyek gyakran az állam erejét használták fel a „rend” biztosítására, valóban elvesztették egyik fő kényszerítő eszközüket. A világi társadalom azonban nem mindig viselkedik semleges döntőbíróként. Folyamatosan előtörnek a militáns szekularizmus megnyilvánulásai, amelyek még inkább hangsúlyozzák a vallásos hit és gyakorlat befolyásának korlátozását. E cél elérését a következő lépésekkel kívánják megvalósítani: kizárni a vallást a közterületekről, nyilvános viták során marginalizálni, nevetségessé tenni a vallási meggyőződéseket, avítottak címkézni mindent, ami a vallással kapcsolatos.

Ha a szekularizmus uralkodó világnézeté válik, különösen bizonyos körökben, az egyfajta új ideológiai nyomást eredményezhet, amely eszmei ellenőrzési formák kialakulásához vezethet. Egy egészséges demokratikus államnak azonban nem lenne szabad egyetlen vallást vagy ideológiát sem előnyben részesíteni, hitbéli meggyőződés miatt embereket megkülönböztetni,

üldözni! Ellenkezőleg, biztosítania kell a vallási meggyőződés kifejezésének szabadságát, és védenie a vallási kisebbségeket és a vallásos hit mellett el nem kötelezett személyeket.

Nem a szekularizmus léte jelenti a kihívást, hanem az, hogy olyan ideológiává alakul, amely a vallást a társadalom fejlődése akadályának tekinti. Amikor a semleges világi társadalom fokozatosan ellenséges közzé válik, a lelkiismereti szabadság erodálódni kezd, s a szabadság terét visszaélészerűen egy olyan ideológia foglalja el, amely felszabadulást ígér ugyan, de ugyanazt a kényszert alkalmazza, amely ellen állítólag küzd.

Az erkölcsi relativizmus

E szemléletmód szerint nincs objektív erkölcsi igazság, és nincsenek olyan morális abszolútumok, amelyekre minden körülmények között hivatkozhatunk. Egyedül személyes vagy kulturális nézőpontok léteznek (az én „igazságom” és a másik ember „igazsága”), amelyek értékükben egyenrangúak, mégis viszonylagosak. Nincs többé egyetemesen érvényes jó és rossz, hanem csak személyes választási lehetőségek vannak. Ami valakinek erkölcsileg helytelen, az másnak morálisan helyes lehet. Ez az úgynevezett értékek demokráciája, amelyben mindenkinek igaza van. Vagy az ellenkező szemszögből nézve: senkinek sincs igaza.

Ebben a kontextusban a szilárd meggyőződéseket és értékeket végül jogtalanak és gyanúsak minősítik. Ezek – a világi társadalom szempontjából – nemkivánt és veszélyes módon eltérnek attól az általános hangvételtől, amely minden erkölcsi választási lehetőséget egyetemesen elfogad. Bármilyen igazságra való hivatkozás, legyen az akár bibliai eredetű is, végül intoleránsnak minősül. „Tehát ellenségetek lettem-é, megmondván néktek az igazat?” – kérdezte Pál apostol a galáciabeli gyülekezet tagjaitól (Gal 4:16). A kérdésnek volt

valós alapja, és ma sem lenne felesleges feltenni ezt a kérdést egy olyan világban, amelyben kényelmesebb mindenkinek igazat adni, hogy senkit ne sértsünk meg.

Ha ezt a gondolkodásmódot normálisnak tekintik, akkor a szilárd hitet merevségként bélyegzik meg, a vallásos meggyőzések nyilvános kinyilvánítása sértőnek tűnik, az elvekhez való hűséget pedig egybeemossák a radikalizmussal. A relativizmus paradigmájában a másik fél álláspontjának elutasítása intoleranciának minősül.

A vallásszabadság azonban nem csupán azt jelenti, hogy jogunk van egy bizonyos hit mellett elköteleződni, hanem azt is, hogy jogunk van az igazságot hirdetni. A lelkiismereti szabadság magában foglalja az igazság keresésének és hirdetésének jogát. A lelkiismeret erkölcsi mérce, amelynek nem szubjektív, személyes vélemény vagy preferencia az alapja.

Ha az igazság egyéni véleménnyé silányul, a lelkiismeret sebezhetővé válik, a szabadság pedig alku tárgyává. A vallásos emberek társadalmi nyomás alá kerülhetnek, hogy a kirekesztésüket elkerülendő, módosítsák meggyőződésüket. A viszonylagosság gyengítheti a lelkiismereti szabadság jogi alapját: ha minden vallási érték egyenlő, miért élveznének egyesek megkülönböztető jogvédelmet? A relativista kultúrában paradox módon új dogmatikus irányzat jelenik meg: annak kötelezettsége, hogy kijelentsük: nincs abszolút igazság. Így azok, akik transzcendens igazságban hisznek, kulturális síkon kirekesztés áldozataivá válhatnak, még hogyha jogilag nem is üldözik őket.

A vallási radikalizálódás és a manipuláció

Nemcsak a történelem során, hanem napjainkban is számos alkalommal tanúi lehettünk a vallási radikalizálódásnak, amikor a szabad hitet a vallási kényszer különböző formái váltották fel. Ebben a kontex-

tusban a különbségek ellenségeskedést válthatnak ki, az emberekben csökken a szabadságérzet a kérdések megfogalmazására, a megfelelés kényszere pedig könnyen ösztéveszthetővé válik az autentikus hittel.

János 8:32 versét idézem: „Megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz titeket.” Gyakran éppen Jézus állítólagos követői feledkeznek meg ezekről a szavakról. A közelmúltban is éltek olyan vallási vezetők, akik büntudatébresztés, félelemkeltés és hamis ígéretek által uralkodtak. Ezen esetek kapcsán a személyes lelkiismeretet a vezető iránti engedelmesség váltotta fel.

A vallás illetén radikalizálódása bizonyos esetekben a társadalom túlzott ellenreakcióját válthatja ki, így a hitüket hitelesen gyakorlók nem kívánt helyzetekkel szembesülhetnek: általános gyanakvással, jogi korlátozásokkal, sőt, még a mérsékelt vallásos beszéd ellehetetlenítésével is. Egy vallási kisebbség radikalizálódása tehát végső soron a békés, becsületes hívők többségének szabadságát is aláaknázhatja...

De térjünk vissza a híres egyetem fogadóirodájába. Látszólag valóban nem volt már mit mondanom, de miután csendben imádkoztam (bár világi intézményben voltam, tudtam, hogy Isten mindenhol jelen van), így folytattam:

– Tiszteletben tartjuk az egyetem autonómiáját és szekuláris jellegét, de szerintem azt Ön is belátja, hogy nem követelheti meg az egyetemre belépő hallgatóktól, hogy egyszerűen feladják a meggyőződéseiket és az elveiket csak azért, mert ennek a neves intézménynek szeretnének a hallgatói lenni. Meggyőződésem, hogy olyan embereket szeretnének képezni, akik erős erkölcsi értékekkel és elvekkel rendelkeznek, és akik méltóságot és tekintélyt kölcsönöznek az orvosi hivatásnak. Valóban nem könnyű minden egyes jelölt vallási meggyőződéseit figyelembe venni, de ezzel esélyt adnának ezeknek a jelölteknek arra,

Egy vallási kisebbség radikalizálódása végső soron a békés, becsületes hívők többségének szabadságát is aláaknázhatja.

hogy a hivatásukban is ugyanolyan határozottak legyenek, mint a hitük terén. Ez pedig az egyetem előnyére is válna: megerősítené hírnevét, hisz ország-világ megtudná, hogy itt nem csupán szakembereket képeznek, hanem becsületes és gerinces embereket is.

A dékánhelyettes asszony először elmosolyogta magát, majd így szólt:

– Íme egy szempont, amit könnyebben elfogadhatunk, s ami arra ösztönözhet bennünket, hogy komolyan vegyük a kérését. Az igazgatótanács elé viszem az ügyet.

A dolgok nem azonnal alakultak a kéreseinke szerint, ami az egyetemi felvételi vizsgák időpontját illeti, de az utóbbi néhány évben már nem kellett a fentiekben leírt érvekkel előhozakodnunk, ugyanis a felvételi naptárban már nem szerepelnek a hétvégi napok, így a szombatok sem.

Mit válaszolhatunk a cikk elején feltett kérdésekre? Egy olyan légkör megteremtése, amelyben kényszer nélkül gyakorolhatjuk a hitünket, félelem nélkül gondolkodhatunk és felelősségteljesen dönthetünk, jelenleg még a szabad és demokratikus társadalmakban is kihívást jelent. Az, hogy miként járulunk hozzá ennek a légkörnek a megteremtéséhez, és mit teszünk a vallás- és lelkiismereti szabadság megőrzése érdekében, mindannyiunk személyes döntése, de ne felejtjük el, hogy „nem Isten akaratát teljesítjük, ha tétlenül ülünk, és semmit sem teszünk a lelkiismereti szabadság megőrzése érdekében” (Ellen White: *Bizonyságtételek*, 5. köt., 714. o.).

BENIAMIN ANCA, az Észak-erdélyi Egyházterület Vallásszabadság Osztályának igazgatója

VÁLASZTÁS JÓ ÉS ROSSZ KÖZÖTT:

a lelkiismereti szabadság a mai világban

A vallásszabadság az emberi méltóság egyik lényeges kifejezőmódja, mivel a lelkiismereti szabadságon alapszik. A bibliai kinyilatkoztatás szerint Isten szabad erkölcsű embert teremtett, aki képes felelősségteljesen különbséget tenni jó és rossz között. A Szentírás kijelenti ezt az alapvető igazságot: „Lám, elődbe adtam ma néked az életet és a jót: a halált és a gonoszt... Bizonyosággal hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot: válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod” (5Móz 30:15, 19).

A választás nem kényszer, hanem felkínált lehetőség. Isten nem alkalmaz kényszert az ember életében, mivel a kikényszerített engedelmség nem lenne a szeretet megnyilvánulása. A Szentírás szerint „az Isten szeretet” (1Jn 4:8), és szabadság nélkül nem létezhet igazi szeretet.

A lelkiismeret – isteni ajándék és erkölcsi felelősség

Bibliai szempontból a lelkiismeret belső képesség, amely által az ember megkülönbözteti a jót a rossztól, és önvizsgálatot tart Isten előtt: az isteni akarat bensőnkben lakozó tanúja, az a belső „tér”, ahol az ember válaszol Isten hívására, és erkölcsi felelősséget vállal. Pál apostol hangsúlyozza: „Ami pedig hitből nincs, bűn az” (Róm 14:23).

Ellen G. White is érthetően ír a lelkiismeret tiszteletben tartásának fontosságáról: „Isten soha nem hat kényszerrel az akaratra, sem a lelkiismeretre. Sátán viszont könyörtelen kényszert alkalmaz azokkal szemben, akiket másként nem tud megrontani.”¹ Ez a kijelentés híven tükrözi a nagy küzdelem egyik központi üzenetét: Isten igazság és szeretet által vezet, a gonosz pedig erőszakkal és ámtással.

Lelkiismereti szabadság – bibliai elv és egyetemes jog

A Szentírás által kijelentett lelkiismereti szabadság elvét nemzetközi alapokmányok is rögzítik. Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata kimondja: „Minden személynek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához.”² Ez a megfogalmazás alapvető igazságot tár fel: ahol nincs lelkiismereti szabadság, ott súlyosan csorbul az emberi méltóság. Ezt az elvet a Hetednap Adventista Egyház mindig is támogatta, mivel vallja, hogy a vallásszabadság nem felekezeti előjog, hanem minden ember alapvető joga.

Választani a jót egy pluralista világban

A mai világot erkölcsi pluralizmus és relativizmus jellemzi, ami sok esetben próbára teszi a bibliai támpontokat és elveket. Ilyen körülmények között a Szentírás lelki tisztánlátásra szólít fel: „És ne szabjátok

magatokat e világhoz, hanem változatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata” (Róm 12:2). Ha a jót akarjuk választani, akkor szükségünk van az igazság iránti hűségre, még akkor is, ha ez áldozattal jár és nézeteltéréseket szül. Jézus figyelmeztetett: „Mert szoros az a kapu és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt” (Mt 7:14).

A lelkiismereti szabadság kihívásai napjainkban

Modern társadalmunkban a lelkiismereti szabadságot általában nem a nyílt üldözés fenyegeti, hanem az első látásra ártatlannak tűnő, alattomos és fokozatos nyomásgyakorlás. Ez gyakran tapasztalható például szakmai területen, ahol közvetlen vagy közvetett kényszert alkalmaznak a munkavállalókra, hogy olyat tegyenek, olyan döntést hozzanak, vagy szóban úgy nyilvánuljanak meg, ami szembemegy saját erkölcsi vagy vallási meggyőződéseikkel.

A jó és a gonosz relativizálása

Modern világunk egyik nagy kihívása a jó és a gonosz relativizálása. Szilárd erkölcsi támpontok hiányában fennáll a veszélye annak, hogy a választás önkényes, a körülményektől vagy személyes elvárásoktól függő cselekedet lesz. Alasdair MacIntyre erkölcsfilozófus megfigyelte, hogy a következetes erkölcsi hagyományok nélküli kultúrában az erkölcsi ítélőképesség az érzelmek és az individuális érdekek egyszerű kifejeződésévé válik.³ Ezt a nézetet igazolják Ellen G. White lelki vonatkozású megfigyelései is: „Csökken az erkölcsi mérce, és a bűn már nem tűnik bűnnek.”⁴ Amikor a jót és a gonoszt folyamatosan átértékelik, a lelkiismereti szabadság nem megerősödik, hanem gyengül, és az ember csak formális szinten őrzi meg a szabadságát, mivel elvesztette az erkölcsi irányt.

A tisztánlátásra nehezedő kulturális nyomás

Zygmunt Bauman szerint a kései modernításban az erkölcsi felelősségvállalás felhígul, a döntéshozatalt pedig halogatják vagy relativizálják.⁵ Ilyen környezetben Sántán megpróbálja gyengíteni a lelkiismeret erejét, hogy az ember már ne érezze szűkségét az Isten iránti engedelmességnek. A jó választása bátorságot és igazság iránti hűséget feltételez még akkor is, ha ez szembemegy a korszellemmel.

Következtetés

Korunk világa minden eddiginél sokkal több lehetőséget kínál, ellenben a lehető legkevesebb erkölcsi tisztánlátást nyújtja. Ilyen kontextusban a lelkiismereti szabadság értékes és törekeny ajándék marad. A jó és a gonosz közti választás nem csupán intellektuális gyakorlat, hanem mélységesen lelki is, amely meghatározza az ember identitását és sorsát.

A keresztény ember számára az igazi szabadság nem abból áll, hogy bármit megtehet, hanem hogy azt választhatja, ami helyes, igaz, és összhangban van Isten akaratával. A lelkiismereti szabadság ezt az autentikus és felelősségteljes választási képességet teszi lehetővé. Az erkölcsi nyomás és lelki zűrzavar világában a lelkiismereti szabadság védelme a keresztény ember létfontosságú küldetése marad.

„Az Úr pedig a Lélek; és ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság” (2Kor 3:17). 🌿

TAMÁSI KÁROLY, a Dél-erdélyi Egyházterület Vallásszabadság Osztályának igazgatója

1. Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 591. o.
2. Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, 18. cikkely, 1948.
3. Alasdair MacIntyre: *After Virtue*, University of Notre Dame Press, 1981.
4. Ellen G. White: *Review and Herald*, 1889. május 28.
5. Zygmunt Bauman: *Liquid Modernity*, Polity Press, 2000.

Lelkiség

SÜRGŐS VÁLASZRA VÁRÓ KÉRDÉSEK

4. Naponkénti megtérés

„Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyíttem:
légy buzgóságos azért, és térj meg!”
(Jelenések 3:19).

A Jelenések könyvében említett hét gyülekezet számára szinte egyetemes üzenetként hangzik a Hű Tanúbizonyosság bűnbánatra indító felhívása. A gyülekezetek eltérő körülményei között Isten azt tanácsolja, hogy bűnbánat, megtérés, újjászületés és lelki megújulás révén szabaduljanak ki a rájuk jellemző nehéz helyzetből.

Ahogy a fent idézett bibliaszöveg is mutatja, két, egymással nem feltétlenül ellentétes irányú cselekvéspárt különböztetünk meg: Isten, aki *fedd és fegyelmez*, valamint az ember, aki *kedvezően* vagy *elutasítóan reagál* Istennek a hívó életében végzett munkájára. A bűnbánat folyamatának e két szakasza egymásra hangolódhat a boldog lelki megújulás tapasztalata érdekében, de el is különülhet egymástól, aminek következménye a megváltás esélyének elvesztése. Isten megmutatja nekünk, mi az, ami nem jó az életünkben, és nekünk kell vállalnunk a felelősséget a változásokért, amelyek csak az Ő eszközeivel lehetségesek.

A bűnbánat egy olyan lelki állapot pozitív irányú megváltozása, amely – ha továbbra is fennmaradna – a lehető legkellemtlenebb következményeket vonná maga után. Személyes és közösségi tapasztalat, amely minden hívó számára elérhető, de attól, hogy mindenki számára elérhető, még nem jelenti azt, hogy az eredmény tömeges megtérés lenne. Az üdvtörténet során egyedül egy kisebbség vette komolyan a lelki átalakulást, mindössze egy maradék részesült Isten ígéreteinek beteljesülésében.

A pozitív változás komoly kihívás az emberi természet számára, amely inkább a kényelemre, a fogyasztásra, a közönyre és a lemondásra hajlik, mint a fegyelemre, az újjáébredésre, a megújulásra és az újjáépítésre. A bűnbánat legszebb szinonimája talán a fejlődés, mivel a bűnbánat a szó legnemesebb értelmében valamivé válás, megtérés, átalakulás és újjáépülés.

Tekintettel a bűnbánat folyamatának nehézségeire, a Hű Tanúbizonyosság arra buz-

dítja a hívőket, hogy komolyan és elszántan vegyenek részt ebben a folyamatban: „Légy buzgóságos azért!” – biztat Isten. Mindez azt feltételezi, hogy állandóan a hit lelkesedését válasszuk, ami a jobb jövő felé vezető út fényes és reményteljes perspektívája.

Az önelégedettségnek nincs helye azok életében, akik elfogadják Isten felhívását a lelki növekedésre és éretté válásra. A krónikus bűntudat és a tehetetlenség érzése miatti megadás sem vezet jobb eredményhez. A tunyaság és a lelki küzdelem feladása egyaránt a gonosztól származik. A megoldás az lenne, ha megnyitnánk szívünket az isteni feddés előtt, és bizalommal és türelemmel fogadnánk Isten tanácsait a lelki fejlődés folyamatában.

Ez a tapasztalat nem egy pillanat, hanem egy egész élet munkájának eredménye. Keresztségkor az IGEN kimondása nem a bűnbánat vége, hanem egy új élet kezdete, amely folyamatosan növekszik, akárcsak a fény, amely egyre erősebbé válik, míg nem a nap az égbolt közepén ragyog. De miután eljutottunk a lelki érettség szintjére, a növekedés a földi élet vége felé sem áll meg. A megtért ember élete nem stagnálhat lelkileg, hanem folyamatosan és örökké fejlődnie kell. A cél az Istenhez való hasonlóság, anélkül hogy valaha is túllépne a teremtetten lény állapotán, amely minőségileg különbözik a Teremtő állapotától.

A pozitív változás komoly kihívás az emberi természet számára, amely inkább a kényelemre, a fogyasztásra és a közönyre hajlik, mint a fegyelemre, az újjáébredésre, a megújulásra és az újjáépítésre. A bűnbánat legszebb szinonimája talán a fejlődés, mivel a bűnbánat a szó legnemesebb értelmében valamivé válás, megtérés, átalakulás és újjáépülés.

A Próféta-ság Lelkének tanácsa:

Ellen G. White, *Jézushoz vezető út*, 18. o.

„A bűnbánat a bűn feletti bánkódást és az attól való elfordulást jelenti. Mindaddig nem hagyunk fel vétkeinkkel, amíg azok bűnös voltát fel nem ismerjük. Életünkben akkor történhet csak valódi változás, ha teljes szívvel elfordulunk a bűntől.”

A hatékony változás folyamatának rejtett, fontos szakaszai:

1. A bűnbánat első lépése a lelki ébredés, melynek során Isten Lelke megvilágosítja az elmét, és a bűnös ember ráébred arra, hogy mi nem helyes, amiként arra is, hogy mit lehetne másképpen, jobban cselekedni, hogyan lehetne szentül élni. Ebben a szakaszban a bűnös elkezd megérteni önmagát és Isten szentségének szépségét. Az ember lelkileg elégtelennek érzi magát, ezért felébred benne az új élet utáni vágy.

2. A második lépés a jó és az üdvösség választása, valamint az a döntés, hogy engedelmessé válunk Istennek. Ebben a szakaszban is – ahogy az összes következőben – a Szentlélek kísérel és közvetítő szerepet tölt be. Amikor valaki Istent választja, hit által máris aktiválódnak a kegyelem eszközei, és az isteni megbocsátás megváltoztatja a megtért bűnös státuszát és Istenrel való személyes kapcsolatát.

3. Kis, de biztos lépéseket kell tenni az élet megváltoztatásához. Kerülni kell a hirtelen ugrásokat és változásokat. Az eltűnt reakciók kudarchoz vezethetnek, melyek jelentősen hátráltathatják a fejlődést.

4. A változás a szívből, a lélek legmélyéről indul. Megváltoznak a gondolatok, a prioritások és a sürgős feladatok, valamint az alapvető értékek és elvek. Megváltozik az életmód és annak minden gyakorlati vonatkozása.

5. Szükség van elemzésre és értékelésre. A Szentlélek felismeri a túlzásokat és a hiányosságokat. A következtetések irányt mutatnak, és meghatározzák a kiegyensúlyozott lelki növekedés és érettség új minőségét.

6. A stagnálás szakaszában sem a lelki éberség, sem az állandó finomhangolások iránti elköteleződés nem csökken. Ezekre két okból van szükség: a hívő Isten mellett halad tovább, és folyamatosan alkalmazkodnia kell, másrészt pedig fel kell lépnie a felejtés és a rutin ellen. A lelki élet folyamatos megújítása a legjobb gyógy mód a lelki stagnálás és unalom ellen. A fejlődés minden szakaszában elengedhetetlen az imádság és a tanulás, e két, vitathatatlanul meghatározó tényező. Mindig lesz valami új, amiért imádkozhatunk, amire még nem gondoltunk, vagy amire másképp kell gondolnunk.

7. Az új, virágzó élet öröme tovább növekszik, ha azt másokkal is megosztjuk, hozzánk hasonló, vagy gondolkodásukban, szokásaikban különböző emberekkel egyaránt. A személyes bizonyosságtétel jótékony hatással van arra, aki gyakorolja: miközben megosztja tapasztalatait, maga is tisztázza gondolatait és érzéseit, hallgatói pedig bátorítást kapnak arra, hogy ők is megpróbáljanak igazi kapcsolatot kialakítani Istenrel. A tanúk és a hitetlen hallgatók képesek változtatni az életükön, és jobb döntéseket hozni saját és mások érdekében egyaránt.

ION BUCIUMAN, nyugdíjas lelkipásztor

AZ ADVENTISTA EGYHÁZ ELNÖKE MISSZIÓS ÖSSZEFOGÁSRA SZÓLÍTTA FEL A SZÉTESŐ VILÁGBAN ÉLŐ ADVENTISTA HÍVEKET

*Erton C. Köhler arra buzdítja a vezetőket,
hogy erősítsék az egységet, és siürgessék
a világszéles egyház teljes közösségében
a missziós stratégiai tervekhez való felzárkózást.*

„Az egyre inkább széteső világban Isten elhívja egyházát, hogy a szétbomlással ellentétes irányba mozduljon el.”

Erton C. Köhler, a Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának elnöke 2026. március 2-án összefogásra szólító áhítatot tartott a mexikói Riviere Maya üdülőközpontban az „I Will Go – Living the Mission” címet viselő Vezetői Csúcstalálkozó második napján.

Az Inter-Amerikai Divízióhoz (IAD) tartozó unióelnökökhöz, titkárokhoz, kincstárnokokhoz és osztályvezetőkhez intézett szavaiban Köhler az összefogást nem adminisztratív stratégiaként, hanem a XXI. század Adventista Egyházának lelki szükségleteként mutatta be.

Széteső világunk

A világban zajló konfliktusokra utalva – a közel-keleti és az ukrajnai háborút is beleértve – Köhler úgy jellemezte bolygónkat, mint „ami elvesztette az irányítást”. „Világunk a szemünk előtt esik szét, s e széteső világban az Úr elhívja egyházát, hogy a széthullással ellentétes irányban, az összefogás irányában munkálkodjon.”

„Amennyiben a Hetednap Adventista Egyház szeretne só és világosság maradni, olyan téren kellene bizonyítania, amilyen téren a világ egymaga képtelen bármit is tenni. Ha úgy élünk és dolgozunk, ahogy a világ él és dolgozik, majd azt fogják mondani az emberek, hogy nincs szükségük ránk” – mondta Köhler.

Bibliában gyökerező, missziómunkára összpontosító küldetés

Felhívásában az elnök az egyház világszéles célját hangsúlyozta: építsünk a Bibliára, és összpontosítsunk a missziómunkára! Kijelentése magában foglalja az IAD négy fontos célkitűzését: közösség Istennel, krisztusi identitás, Szentlélek által megvalósított egység, az egész világ számára vég-

zett missziómunka. Mindezek a célok a Generál Konferencia általános irányvonalához igazodnak, miszerint a Bibliában kell gyökereznünk, és a missziómunkára kell összpontosítanunk.

„Biblia nélkül nincs igazi hitközösség” – mondta az elnök. – „A Biblia azonosságot épít. Ha a Bibliát a missziómunkához társítjuk, megszületik az egység, a missziómunka pedig az egység hiányának a legjobb gyógyszere.”

A pünkösdsnap modell

Köhler elnök Cselekedetek 2. fejezetére utalva emelte ki az apostoli egyházban felállított sorrendet: előbb megszületett az egység, aztán jött a Szentlélek, és igazi forradalmat robbantott ki a missziómunka terén.

„Amikor a pünkösds napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt valának” – idézte a Szentírás szavait, majd így folytatta: „Az egység kitérte az ajtót, a Szentlélek alászállt, és háromezer lélek keresztkelődött meg.”

„Minden az egységgel kezdődik” – hangsúlyozta. – „Ha nincs egység, nincs Lélek, és ha nincs Lélek, nem valósul meg a missziós forradalom.”

Köhler figyelmeztette az előjárókat, hogy ne „aprócska szigetekként” tevékenykedjenek, amelyek bár ugyanazt a nevet viselik, nincs kapcsolatuk egymással.

„Az egyház nem egy szigetecsoport, hanem egy test.” Bár a különböző egyházi osztályok – mint például a Személyes Szolgálatok, a Szombaticskola, az Oktatás vagy a Kommunikáció – különálló területek, mégis össze kell fogniuk.”

„Az összefogás nem jelent egyformaságot” – mondta –, „hanem azt, hogy mindenki egyazon irányba halad, és közös kötelezettségvállalással ugyanazt a célt követi.”

„Ha ez megvalósul, még erősebbek leszünk. Tovább tudunk menni, gyorsabban haladunk, és kitérjük az ajtót, hogy a Szentlélek munkálkodhasson közöttünk.”

A Próféataság Lelkének látásmódja

A Hetednap Adventista Egyház egyik alapítóját, Ellen White-ot idézve Köhler emlékeztette a vezetőket az egységgel kapcsolatos ígéretre: „Ha kitartanak az egységes munkában, mennyei követek járnak előttük, és egyengetik az utat számukra. Felkészítik a lelkeket az igazság befogadására, és megnyerik őket Krisztus számára” (Az apostolok története, 90. o.).

„Hát nem azért dolgozunk, hogy lássuk, amint az angyalok elszigetelt országokat nyitnak meg előttünk, vagy olyan problémákat oldanak meg, amiket mi nem vagyunk képesek megoldani, és szíveket készítenek fel az igazság befogadására?” – tette fel a kérdést. – „Mindez azonban csak akkor valósulhat meg, ha egységben dolgozunk.”

Összefogást munkáló vezetők

Köhler vázolta azokat a vezetői tulajdonságokat, amelyek elősegítik az összefogást, megjegyezve, hogy az egység fontosabb a személyes térnél, és hogy a vezetőknek nem szólistaként, hanem karmesterként kell dolgozniuk. Az ilyen vezetők a részvétel előmozdítói, rendszeresen felülvizsgálják önön hatékonyságukat, a kezdeményezéseket pedig leegyszerűsítik, hogy fenntarthatóság az összpontosító képességet, és folyamatosan kommunikálnak, hogy mindenki egy irányt és egy célt követhessen.

„Az emberek segíteni fognak azoknak a dolgoknak a megvalósításában, ami őket is tervezésre készíti” – mondta az elnök, majd arra bátorította a vezetőket, hogy másokat is vonjanak be a stratégiai folyamatokba. Ugyanakkor figyelmeztetett az általa „elektronikus bukásnak” nevezett jelenségre, ami alatt azt érti, hogy hatékonyabb módszereket kell találnunk az egykor működő, de mára már eredménytelennek bizonyuló módszerek helyett. „Felül kell vizsgálnunk a tevékenységünket. Ha együtt akarunk haladni, akkor a lényeges dolgokra kell összpontosítanunk” – mondta Köhler.

Egyszerű. Merész. Releváns

„Bármely fontos kezdeményezésnek három feltételnek kell eleget tennie: legyen egyszerű, legyen merész, és legyen releváns!” – folytatta az elnök.

A OneVoice2027 globális kezdeményezést bemutatva felszólította a világ minden táján élő adventistákat, hogy 2027 szeptemberében Krisztust hirdessék.

„Ha erős hangon akarunk prédikálni, akkor egy hangon kell hirdetnünk Jézust!” – vonta le a következtetést Köhler, majd kiemelte az összefogás által megvalósuló missziómunka három elengedhetetlen elemét: az imát, a Szentírásban gyökerező és a missziómunkára összpontosító határozott irányt, valamint az egy akarat által történő előrehaladást.

„Ha dolgozunk, erőfeszítéseink eredményesek lesznek. Ha imádkozunk, Isten műve sikereket ér el.”

Az elnök végül közvetlen kérdést intézett a vezetőkhez: „Ki tart velünk?”

Miközben kezek emelkedtek a magasba, Köhler elnök azért imádkozott, hogy bár nehéz az összefogás, mégis váljék olyan csodává, amit a Szentlélek munkál az Inter-Amerikai Divízió 42 országában.

„Az összefogásról könnyű beszélni, de nehéz megvalósítani. Adja az Úr, hogy ez a csoda megtörténjen közöttünk!” – imádkozott.

„A csúcstalálkozó folytatásában arra számítunk, hogy a vezetők olyan gyakorlati módszereket ismernek meg, amelyek erősítik az egységet, leegyszerűsítik a prioritásokra való rálátást, és az Inter-Amerikai Divízió teljes tagságát mozgósítják, hogy ne szigetekként, hanem egy testként haladjanak előre, a Bibliában gyökerezve és a missziómunkára összpontosítva” – nyilatkoztak a szervezők. 🌟

